

ΦΡΟΝΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ ΜΑΣ

ΕΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Αυτός ο οδηγός υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Ecoality, ενός τριετούς έργου χρηματοδοτούμενου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EC), που στοχεύει στην ενίσχυση της δράσης των ατόμων εφηβικής και νεανικής ηλικίας σε ό, τι αφορά τις παγκόσμιες προκλήσεις, ενισχύοντας τη συνεργασία τους με τις Τοπικές Αρχές (ΤΑ) και τους φορείς λήψης αποφάσεων, μεταφέροντας έτσι από κοινού την αίσθηση του επείγοντος και την ανάγκη της συλλογικής ευθύνης για συλλογική δράση υπέρ της κλιματικής δικαιοσύνης και κοινωνικής δικαιοσύνης με έμφαση στη διάσταση του φύλου.

Το Ecoality ηγείται από την Περιφέρεια της Τοσκάνης και υλοποιείται σε συνεργασία με 4 Τοπικές Αρχές, 5 συνδεδεμένες Τοπικές Αρχές και 10 Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚΠ) σε 10 ευρωπαϊκές χώρες.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΡΙΕΣ: Areta Sobieraj - Oxfam Italia και Lucy Avranas - ActionAid Hellas

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: Alexandra Frontali, Anna Rita De Bellis, Angela Pinna, Anu Railasto-Moran, Areta Sobieraj, Balázs Nagy, Despoina Kardogerou, Georgia Palantza, Juliette Joyeux, Justyna Zamojda, Katarina Ivče Farnell, Katrin von Hagke, Lena Gruber, Lucy Avranas, Mario Bajkuša, Ozten Kivilcim, Patrícia São José, Paula Mihai, Sofia Lopes, Zuzanna Krzysztofik.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΝΟΙΩΝ, ΟΠΤΙΚΟΣ & ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: FILARETE | Digital Agency

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ο οδηγός Ecoality είναι το αποτέλεσμα μιας ισχυρής συνεργασίας των ΟΚΠ σε 10 ευρωπαϊκές χώρες: Αυστρία, Κροατία, Φινλανδία, Γαλλία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Πολωνία, Πορτογαλία και Ρουμανία.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα όλους και όλες που συνέβαλαν στη συγγραφή του Οδηγού Ecoality και συμμετείχαν στην ομάδα ανατροφοδότησης, δίνοντας πολύτιμα σχόλια για την βελτίωση του υλικού. Η ομάδα απαρτιζόταν από εκπαιδευτικούς και της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης αλλά και από άτομα, που εθελοντικά δραστηριοποιούνται σε οργανώσεις τις κοινωνία των πολιτών: Michela Farsetti, Ilaria Ghaleb, Maria Scheuer, Jussi Tomberg, Irena Ihas Jurić, Zsuzsanna Kray, Liliana Zaszchivici, Ana Maria Paladus, Patrícia Lourenço, Helena Vilaça, Eva Savvidou, Marianna Chatzigeorgiou, Aurélie Henry, Magali Ferry, Katarzyna Dzięciołowska, Julia Nowaczewska.

Σεπτέμβριος 2024

Εισαγωγικό σημείωμα

Καλωσορίσατε στον εκπαιδευτικό οδηγό,

«Φροντίζοντας τον Πλανήτη μας:

Ο Οδηγός ECOALITY για τα άτομα εφηβικής και νεανικής ηλικίας»,

που συν-σχεδιάστηκε από μια διαθεματική ομάδα ειδικών και εκπαιδευτών από όλη την Ευρώπη, με σκοπό να ευαισθητοποιήσει την εκπαιδευτική κοινότητα και τις ομάδες νέων ώστε να φέρουν αλλαγές σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο.

Ο εκπαιδευτικός οδηγός απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης καθώς και σε νέους προκειμένου να αξιοποιήσουν το παρόν υλικό στις ομάδες τους έτσι ώστε **μαζί να συμβάλλουμε στην δημιουργία ενεργών πολιτών που μπορούν να μετασχηματίσουν τις κοινότητές τους.**

Ο εκπαιδευτικός οδηγός δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου **Ecoality: Youth and Local Authorities Together for Climate and Gender Justice** και στοχεύει στην ευαισθητοποίηση και στην καλλιέργεια του αισθήματος συν-ευθύνης σχετικά με την αλληλεξάρτηση των οικολογικών κρίσεων και των ζητημάτων κοινωνικής δικαιοσύνης με έμφαση στη διάσταση του φύλου. Παράλληλα, το παρόν υλικό **αποσκοπεί στην ενδυνάμωση ατόμων εφηβικής και νεανικής ηλικίας για να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις και να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με τις Τοπικές Αρχές, που είναι ενεργές ή/και συσχετίζονται με την Παγκόσμια Εκπαίδευση, μεταφέροντας έτσι την επείγουσα ανάγκη και κοινή ευθύνη για συλλογική δράση ενάντια στην κλιματική κρίση, τις ανισότητες και την έμφυλη κυρίως διάσταση της δικαιοσύνης.**

Σε ποια άτομα απευθύνεται αυτός ο Οδηγός

Το «Φροντίζοντας τον Πλανήτη μας: Ο Οδηγός ECOALITY για τα άτομα εφηβικής και νεανικής ηλικίας» είναι ένας καινοτόμος οδηγός, που σχεδιάστηκε για να υποστηρίξει τους εκπαιδευτικούς και τα άτομα, που δραστηριοποιούνται σε εθελοντικές ομάδες και οργανώσεις ώστε να καλλιεργήσουν και να ενισχύσουν τις Γνώσεις, την Κατανόηση, τις Αξίες, τις Στάσεις και τις Δεξιότητες (Γ.Κ.Α.Σ.Δ) των ατόμων των ομάδων τους, πάνω στην αλληλοσύνδεση και αλληλεξάρτηση των παγκόσμιων ανισοτήτων, που σχετίζονται με τη διαθεματικότητα (intersectionality)¹, τις οικολογικές κρίσεις και την κοινωνική δικαιοσύνη. Αυτό περιλαμβάνει την διερεύνηση του συνόλου των **συστημικών καταπιέσεων και διακρίσεων** σε σχέση με την θέση ισχύος των ανθρώπων καθώς και την εξέταση των σχέσεων μεταξύ ανθρώπων και πλανήτη αλλά και την προώθηση κατάλληλων και αποτελεσματικών μεθοδολογιών μάθησης και κατανόησης.

Ο οδηγός παράλληλα επιδιώκει να ενδυναμώσει, να καλλιεργήσει την αλληλεγγύη και την ενσυναίσθηση και να εμπνεύσει τα άτομα της εφηβικής και νεανικής ηλικίας να διαμορφώσουν την ταυτότητα του ενεργού πολίτη και να «προκαλέσουν» αλλαγές. Ο οδηγός έχει σχεδιαστεί στο παιδαγωγικό πλαίσιο της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης για μαθητές και μαθήτριες Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και για άτομα νεανικής ηλικίας, αξιοποιώντας συμμετοχικές μεθοδολογίες από την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την Ενεργή Πολιτεϊότητα με στόχευση τη μετασχηματίζουσα μάθηση.

¹ Με τον όρο Διαθεματικότητα γίνεται προσπάθεια να αποδοθεί στα ελληνικά ο όρος «intersectionality». Στην παρούσα έκδοση υιοθετείται ο όρος διαθεματικότητα έτσι όπως αυτός περιγράφεται στις ακόλουθες πηγές: <https://feministresearch.org/wp-content/uploads/2019/06/intersectionality-ebook.pdf> & [https://kamenasoutien.com/2013/02/27/dia8ematikotita-intersectionality/#:~:text=%CE%9F%20%CF%8C%CF%81%CE%BF%CF%82%20%CF%83%CF%84%CE%B1%20%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AC%20\(intersectionality,%CE%BC%CE%B9%CE%B1%CE%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9%20%CF%80%CE%B9%CE%BF%20%CF%83%CE%B1%CF%86%CE%AD%CF%82](https://kamenasoutien.com/2013/02/27/dia8ematikotita-intersectionality/#:~:text=%CE%9F%20%CF%8C%CF%81%CE%BF%CF%82%20%CF%83%CF%84%CE%B1%20%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AC%20(intersectionality,%CE%BC%CE%B9%CE%B1%CE%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9%20%CF%80%CE%B9%CE%BF%20%CF%83%CE%B1%CF%86%CE%AD%CF%82) (ανάσχυση από το internet στις 3/10).

Είναι χρήσιμο στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι ο εκπαιδευτικός οδηγός αποτελείται από 3 ενότητες:

Η 1η και 2η ορίζει το θεωρητικό πλαίσιο του οδηγού, που αφορά:

την εκπαιδευτική προσέγγιση (1η ενότητα)

καθώς και

την διερεύνηση και πλαισίωση του όρου της διαθεματικότητας (Intersectionality) όπως και άλλων εννοιών που πραγματεύεται ο οδηγός (2η ενότητα).

Η 3η ενότητα περιλαμβάνει **10 Σχέδια Μαθήματος με αναλυτικές οδηγίες για δραστηριότητες** που μπορείτε να υλοποιήσετε με τις ομάδες σας.

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει μόνο την ενότητα 3 ενώ για την εκπαιδευτική προσέγγιση και την προσέγγιση και πλαισίωση των εννοιών μπορείτε να διαβάσετε την Ενότητα 1 και 2 του Εκπαιδευτικού Οδηγού. Αυτή η επιλογή έχει να κάνει με λόγους χρηστικότητας του υλικού κατά την υλοποίηση των σχεδίων μαθημάτων και κυρίως με μια πιο υπεύθυνη και βιώσιμη επιλογή απέναντι στο περιβάλλον σε ό,τι αφορά των αριθμών των εκτυπώσεων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 3

5 Βασικά Σχέδια Μαθήματος

- 1. Ενώνοντας τις έννοιες:** αλληλεξαρτήσεις, η διαθεματικότητα των οικολογικών κρίσεων και των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων
- 2. Παγκόσμιο ντόμινο:** παγκόσμιες και τοπικές ακτιβιστικές δράσεις για το περιβάλλον και την ανισότητα των φύλων
- 3. Υπάρχει πλανήτης Β!:** κλιματική και έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης καθώς οι σχέσεις εξουσίας μεταξύ τους
- 4. Μέσα στα παπούτσια των άλλων:** διαθεματικότητα (intersectionality), κλιματική δικαιοσύνη και έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης
- 5. Άνθρωποι σε κατάταξη:** οικοφεμινισμός, στερεότυπα, οικονομική ανισότητα, μόλυνση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, δικαιοσύνη

5 Επιπλέον Σχέδια Μαθήματος

- 6. Τι είναι ισότητα και τι δικαιοσύνη:** κοινωνική δικαιοσύνη, ανισότητες, ενδυνάμωση
- 7. Πάρε θέση:** ανισότητες, έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης, οικολογικές κρίσεις και διαθεματικότητα (Intersectionality)
- 8. Ακτιβιστικές δράσεις για την κλιματική αλλαγή:** ακτιβισμός, δράση για την κλιματική αλλαγή, έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης
- 9. Διακρίσεις και ανισότητες:** ανισότητες, έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης
- 10. Εξερευνώντας τον Οικόφεμινισμό:** οικοφεμινισμός

A group of diverse people, including men and women of various ethnicities, are gathered in a circle. They are all smiling and have their hands raised in a high-five gesture, symbolizing teamwork and success. The background is a bright, modern indoor space with a staircase visible in the upper right.

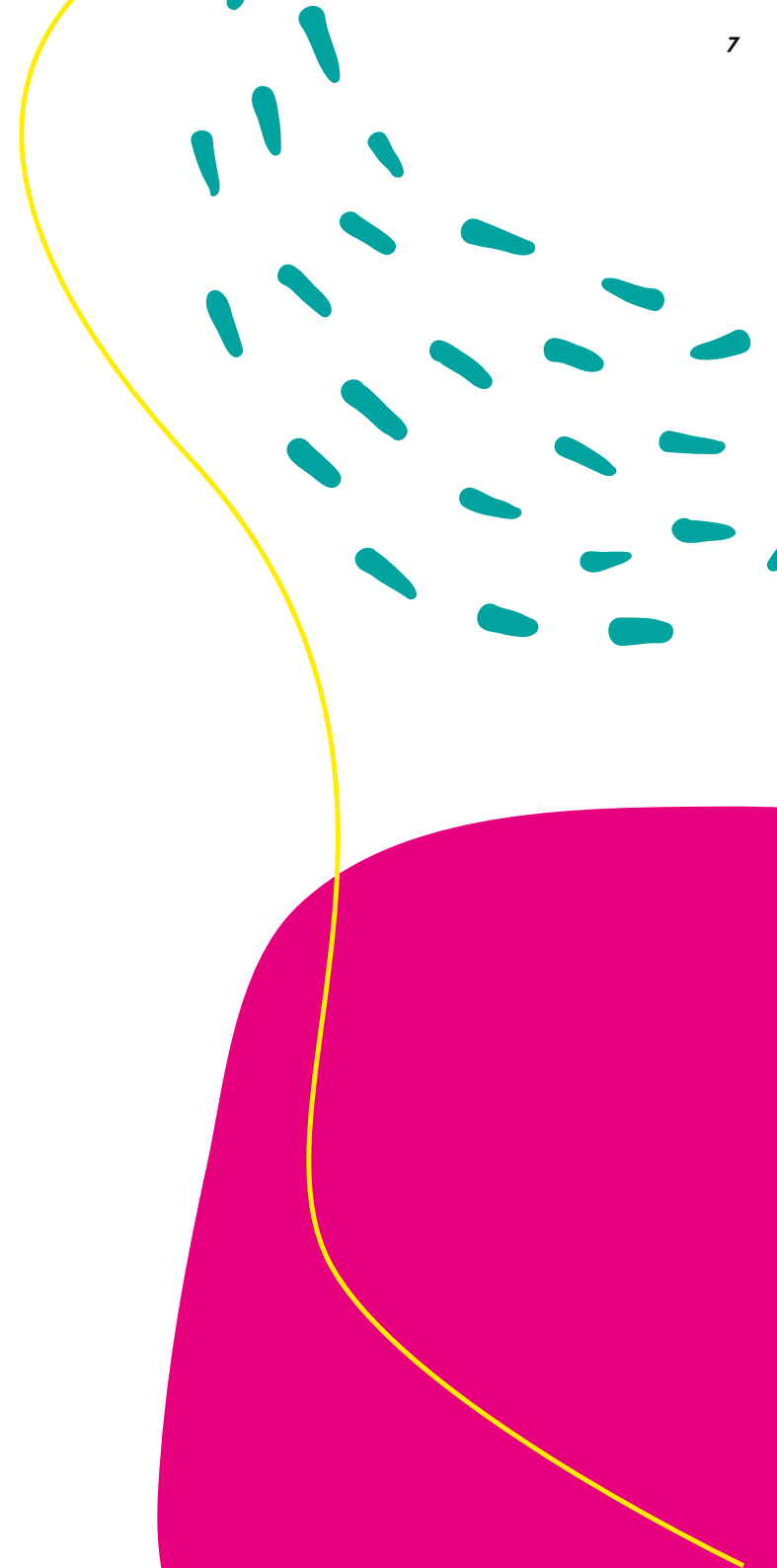
ΕΝΟΤΗΤΑ 3

5 Βασικά Σχέδια Μαθήματος

Τα 10 Σχέδια Μαθήματος του οδηγού είναι **σχεδιασμένα για άτομα εφηβικής και νεανικής ηλικίας και στοχεύουν σε μια βιωματική προσέγγιση για τη διερεύνηση κρίσιμων παγκοσμίων ζητημάτων** όπως η κλιματική αλλαγή, η κοινωνική δικαιοσύνη (Social Justice) με έμφαση στη διάσταση του φύλου (Gender Justice), η διαθεματικότητα (Intersectionality) και ο οικοφεμινισμός (Ecofeminism).

Μέσα από συμμετοχικές και βιωματικές δραστηριότητες ενισχύεται η κατανόηση της αλληλεξάρτησης μεταξύ των οικολογικών κρίσεων και των κοινωνικών ανισοτήτων, εστιάζοντας ιδιαίτερα στον τρόπο με τον οποίο αυτά τέμνονται (intersect) και επηρεάζουν το ένα το άλλο.

Εμβαθύνοντας σε αυτά τα θέματα, τα άτομα θα σχηματίσουν μια ολιστική άποψη της αλληλένδετης σχέσης μεταξύ των παγκόσμιων ζητημάτων και **θα ενδυναμωθούν ώστε να κινητοποιηθούν για να φέρουν μία θετική αλλαγή στις κοινότητές τους αλλά και πέρα από αυτές.**

Παράλληλα, κατά την υλοποίηση αυτών των σχεδίων μαθημάτων τα μέλη των ομάδων θα καλλιεργήσουν δεξιότητες όπως η αναλυτική και κριτική σκέψη, η ενσυναίσθηση, θα αποκτήσουν, επίσης, γνώσεις και θα προβληματιστούν πάνω στην πολυπλοκότητα των ζητημάτων, που αφορούν το κλίμα και την έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης (Gender Justice). Επιπρόσθετα, θα αναστοχαστούν πάνω στο πώς οι παγκόσμιες αλληλεξαρτήσεις διαμορφώνουν το σημερινό περιβαλλοντικό και κοινωνικό τοπίο και στο πώς μια οικοφεμινιστική προσέγγιση μπορεί να προσφέρει βιώσιμες λύσεις, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός πιο δίκαιου και βιώσιμου κόσμου.

Κάθε σχέδιο μαθήματος έχει διάρκεια 45 λεπτά και τα 5 πρώτα αποτελούν τον βασικό κορμό για τη διερεύνηση της θεματικής ενώ τα υπόλοιπα 5 λειτουργούν υποστηρικτικά. Μη διστάσετε, όμως, να επιλέξετε και να υλοποιήσετε από το σύνολο των σχεδίων αυτά που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της ομάδας σας, ανεξάρτητα από τον διαχωρισμό ή/και την σειρά με την οποία παρατίθενται στο υλικό.

Τέλος, υλικό για το θεωρητικό πλαίσιο, την εκπαιδευτική προσέγγιση και ένα μικρό γλωσσάρι γύρω από τους όρους, που πραγματεύεται στο σύνολό του ο οδηγός, μπορείτε να βρείτε στην ενότητα 1 & 2 του Οδηγού.

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 1

ΕΝΔΟΝΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν για τις οικολογικές κρίσεις και τις ανισότητες μεταξύ των φύλων
- Να διερευνήσουν το πώς συνδέονται οι οικολογικές κρίσεις με τις ανισότητες μεταξύ των φύλων
- Να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη για την πολυπλοκότητα των ζητημάτων, που συσχετίζονται με περιβάλλον την κοινωνική δικαιοσύνη με έμφαση στην διάσταση του φύλου

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Ο σκοπός αυτού του σχεδίου μαθήματος είναι να εισαγάγει τα μέλη της ομάδας στις βασικές έννοιες του οδηγού: διαθεματικότητα (Intersectionality), κλιματική δικαιοσύνη, έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης.

ΗΛΙΚΙΑ 15+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα ή ένας εξωτερικός χώρος με πρόσβαση το διαδίκτυο (προαιρετικά)

ΥΛΙΚΑ

- Χαρτί του μέτρου
- Χρωματιστά στυλό ή μαρκαδόροι
- Περιοδικά, εφημερίδες, φυλλάδια κτλ.
- Ψαλίδι
- Κόλλα
- Μια ηλεκτρονική συσκευή (PC, laptop ή tablet)
- Πρόσβαση στο διαδίκτυο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Κλιματική Αλλαγή
- Οικολογικές κρίσεις
- Ανισότητες μεταξύ των φύλων
- Αλληλεξαρτήσεις
- Διαθεματικότητα

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και δικαιοσύνη μεταξύ των φύλων
- Ταυτότητα, διαφορετικότητα και διαθεματικότητα
- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Εξουσία, ενδυνάμωση και συνηγορία

Αξίες και Στάσεις:

- Αίσθηση ταυτότητας, αυτοεκτίμηση και σεβασμός της Διαφορετικότητας και στα ανθρώπινα δικαιώματα
- Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, φροντίδα και ενεργή συμμετοχή στην κοινότητα

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Επιλέξτε περιοδικά και/ή επιπλέον εικόνες/φωτογραφίες από την τοπική και παγκόσμια κοινωνία, αλλά και από διαφορετικές χρονικές περιόδους, που να προσφέρουν, ξεφυλλίζοντάς τα, μια ποικιλία από έμφυλα στερεότυπα και τους κοινωνικά κατασκευασμένους ρόλους των φύλων, ορατές και «αόρατες» ανισότητες μεταξύ των φύλων σε διάφορους τομείς, όπως στην εργασία, στην φροντίδα του σπιτιού, σε ρόλους φροντιστών και φροντιστριών, στις δομές/θεσμούς λήψης αποφάσεων, σε ρόλους ηγεσίας κτλ. Επίσης, εμπλουτίστε το υλικό με εικόνες από διάφορες κλιματικές κρίσεις ή/και δράσεις για το κλίμα από άτομα και οργανώσεις.

ΒΗΜΑ 1

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Ξεκινήστε εξηγώντας ότι πολύ συχνά πλέον χρησιμοποιείται ο όρος Οικολογικές Κρίσεις και κάντε ένα σύντομο καταιγισμό ιδεών για το τι μπορεί να σημαίνει ή περιλαμβάνει αυτός ο όρος. Χωρίστε, στη συνέχεια, την ομάδα σε 2 μικρότερες (ή και περισσότερες, εάν ο αριθμός της ομάδας είναι μεγάλος) και ζητήστε τους να σημειώσουν τις οικολογικές κρίσεις, που γνωρίζουν ή μπορούν να σκεφτούν. Αφού ολοκληρώσουν την παραπάνω διαδικασία, σ' ένα άλλο ή και το ίδιο χαρτί, εάν υπάρχει χώρος, ζητήστε να σκεφτούν και να καταγράψουν καταστάσεις, που φανερώνουν ανισότητες μεταξύ των φύλων και υπάρχουν στην κοινωνία μας.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Δώστε λίγο χρόνο στις ομάδες να παρατηρήσουν αυτά που είναι καταγεγραμμένα και έπειτα να αναστοχαστούν:

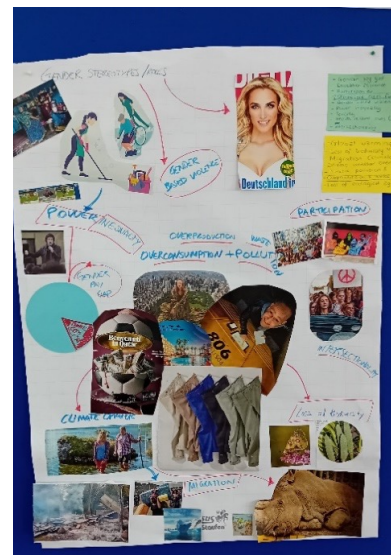
- **Πώς συνδέονται μεταξύ τους οι οικολογικές κρίσεις και οι μορφές ανισότητας των φύλων;**

Δώστε λίγο χρόνο στις ομάδες και μετά προτείνετε τους να φτιάξουν ένα κολλάζ, που να δείχνει την σύνδεση, χρησιμοποιώντας τις εικόνες ή/και φωτογραφίες του έντυπου υλικού. Ενθαρρύνετε τις ομάδες να σκεφτούν δημιουργικά και να αξιοποιήσουν πέρα από τις εικόνες και ό, τι άλλο θέλουν πχ. πρωτότυπες ζωγραφιές, συνθήματα, αποσπάσματα από ποιήματα ή άλλα λογοτεχνικά έργα κτλ.

Τέλος, ζητήστε να παρουσιάσουν τα κολλάζ και συζητήστε στην ολομέλεια:

- Κάτι που σας έκανε εντύπωση κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
- Κάτι που πιθανά δεν το είχατε σκεφτεί μέχρι τώρα και έγινε τώρα επ' αφορμή της δραστηριότητας;

ΒΗΜΑ 2

Εικ:1 Δημιουργία ομάδας Νέων

Εναλλακτικά, το κολλάζ μπορεί να γίνει ψηφιακά, χρησιμοποιώντας μία εφαρμογή όπως: www.canva.com.

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Παρακολουθείστε το βίντεο που ακολουθεί με την ιστορία της Ineza Umuhoza Grace:

Untold stories of climate change loss and damage in the LDCs: Rwanda

YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=VSWQDDz72I>

Διάρκεια: 2:00, χωρίς ελληνικούς υπότιτλους.

Μπορείτε να βρείτε επιπλέον πληροφορίες για την Ineza Umuhoza Grace, στο Σχέδιο Μαθήματος «Καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής».

Γράψτε στον πίνακα ή στο χαρτί του μέτρου τα παρακάτω:

Για να κατανοήσουμε ένα πρόβλημα/μία κατάσταση είναι σημαντικό να εξετάσουμε:

- **Παρόν: Ποιες είναι οι επιπτώσεις; Ποιο άτομο ή άτομα εμπλέκονται;**
- **Παρελθόν: Από πού προέρχεται το πρόβλημα; Ποια είναι τα βαθύτερα αίτια και ποιες προσπάθειες έχουν γίνει μέχρι σήμερα για την αντιμετώπιση και επίλυση του προβλήματος;**
- **Μέλλον: Ποιες λύσεις και εναλλακτικές υπάρχουν;**

Ζητείστε από κάθε ομάδα να επιλέξει είτε μια οικολογική κρίση ή μια ανισότητα μεταξύ των φύλων από το κολλάζ τους, που θεωρούν ως την πιο επείγουσα ή ανησυχητική και μετά συζητείστε, αναλύοντας την με βάση τα όσα γράψατε στον πίνακα (ή στο χαρτί).

Με βάση την ιστορία της Ineza Umuhoza Grace, ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να στοχαστούν τα ακόλουθα ερωτήματα, προκειμένου να εμβαθύνουν τις σκέψεις τους πάνω στην πολυπλοκότητα του κάθε ζητήματος.

- **Τοπικά και Παγκόσμια:**

Πώς το πρόβλημα επηρεάζει τους ανθρώπους, το περιβάλλον, την οικονομία, σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο;

- **Ατομικά και Συλλογικά:**

Πώς επηρεάζονται τα άτομα και οι κοινότητες; Ποια άτομα και ποιες κοινότητες επηρεάζονται περισσότερο ή λιγότερο;

- **Λογική και Συναισθημα:**

Πώς αντιδρούν οι άνθρωποι πχ. ενέργειες, δράσεις, πολιτικές που υποστηρίζουν, πρακτικές σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο; Πώς «αντιδρούν» σε συναισθηματικό επίπεδο, ποια συναισθήματα τους γεννιούνται πχ. θυμός, απογοήτευση και/ή χειραγώγησης των άλλων λόγω της συναισθηματικής τους ευθραυστότητας κτλ.;

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 2

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΝΤΟΜΙΝΟ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να γνωρίσουν ακτιβιστές και ακτιβίστριες και τις δράσεις τους
- Να κατανοήσουν τη βιωσιμότητα, τους 3 πυλώνες αυτής και τις μεταξύ τους συνδέσεις
- Να αναλογιστούν τη σημασία των ατομικών και συλλογικών δράσεων στην αντιμετώπιση παγκοσμίων προκλήσεων
- Να προβληματιστούν γύρω από την ισότητα των φύλων και τα ανθρώπινα δικαιώματα

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Αυτό το σχέδιο μαθήματος παρουσιάζει ακτιβιστές και ακτιβίστριες, που δραστηριοποιούνται για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων ζητημάτων. Το βασικό μέσο για να γίνει αυτό είναι να φτιάξουν ένα ντόμινο, αντιστοιχίζοντας την περιγραφή ενός προσώπου με τη φωτογραφία του. Το ντόμινο μπορεί, επίσης, να αποτελέσει μια ευκαιρία στοχασμού για το ποια άτομα μπορούν να γίνουν φορείς αλλαγής και πώς μπορεί αυτή η αλλαγή να γίνει πραγματικότητα.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα ή ένας εξωτερικός χώρος

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο εργασίας 1 – Βιωσιμότητα
- Φύλλο εργασίας 2 – Παγκόσμιο Ντόμινο
- Χαρτάκια σημειώσεων (Post-it)
- Μαρκαδόροι/στυλό
- Ψαλίδια

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Παγκόσμιες προκλήσεις
- Αλληλεξαρτήσεις
- Ισότητα μεταξύ των φύλων
- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Ατομική και συλλογική δράση

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και δικαιοσύνη μεταξύ των φύλων
- Ταυτότητα, διαφορετικότητα και διαθεματικότητα
- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Εξουσία, ενδυνάμωση και συνηγορία

Αξίες και Στάσεις:

- Αίσθηση ταυτότητας, αυτοεκτίμηση και σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, φροντίδα και αίσθηση της κοινότητας
- Σεβασμός στους ανθρώπους και στα ανθρώπινα δικαιώματα

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εκτυπώστε τόσες φορές το Φύλλο εργασίας 2, ώστε να δώσετε ένα σε κάθε ομάδα των 5 ατόμων, που θα δημιουργήσετε κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των δραστηριοτήτων.

Προαιρετικά, ζητήστε από τα μέλη της ομάδας σας να κάνουν μία σύντομη μελέτη για την βιωσιμότητα, για παράδειγμα παρακολουθώντας ή/και διαβάζοντας τα παρακάτω:

- **Sustainable Earth, Sustainability in 4 minutes | Sustainable Explainable, 2022** (3:53 λεπτά, χωρίς ελληνικούς υποτίτλους)
YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=t69P9_v7jrU
- **Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, στην Ενότητα 2 του οδηγού –Κανένας στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί μεμονωμένα!**

ΒΗΜΑ 1

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Ξεκινήστε ρωτώντας ποια είναι η πρώτη λέξη που τους έρχεται στο μυαλό, όταν ακούνε τη λέξη βιωσιμότητα. Δώστε χρόνο για τις απαντήσεις και έπειτα προβάλετε ή μοιράστε τα αντίτυπα του **Φύλλο εργασίας 1 - Βιωσιμότητα**, το οποίο περιγράφει τους τρεις βασικούς πυλώνες της βιωσιμότητας Οικονομία, Κοινωνία, Περιβάλλον και παράλληλα αναλύει το τι περιλαμβάνουν αυτοί οι πυλώνες.

Δώστε λίγο χρόνο για να διαβαστεί και στη συνέχεια ξεκινήστε την κουβέντα ρωτώντας:

- **Είναι κάτι που σας ξαφνιάζει ευχάριστα στους 3 πυλώνες;**
- **Λείπει κάτι από τους πυλώνες που θα προτείνατε να προστεθεί και για ποιο λόγο;**
- **Ποια άτομα πιστεύετε ότι εν δυνάμει μπορούν φορείς αλλαγής για έναν ποιο βιώσιμο κόσμο;**

ΒΗΜΑ 2

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Χωρίστε, έπειτα την ομάδα σας σε μικρότερες των πέντε ατόμων. Μοιράστε το **Φύλλο Εργασίας 2 – Παγκόσμιο Ντόμινο** και ζητήστε τους να κόψουν τις κάρτες στο περίγραμμά τους. Εξηγήστε ότι σε κάθε κάρτα υπάρχει μια φωτογραφία ενός προσώπου και μια περιγραφή. Ωστόσο, η περιγραφή της δράσης δεν αντιστοιχεί στο πρόσωπο της φωτογραφίας. Κάθε ομάδα έχει στόχο να αντιστοιχήσει σωστά φωτογραφία και περιγραφή με την λογική του ντόμινο. Προτείνετε στις ομάδες να ξεκινήσουν διαβάζοντας τις κάρτες και έπειτα να τοποθετήσουν τα κομμάτια με τέτοιο τρόπο ώστε κάθε περιγραφή να «ακουμπά» στην σωστή φωτογραφία.

Μπορείτε να δείτε τη λύση [εδώ: https://www.canva.com/design/DAGKXkjC_Fw/-ueffkn1i56pm5Fu3A1F9w/edit](https://www.canva.com/design/DAGKXkjC_Fw/-ueffkn1i56pm5Fu3A1F9w/edit)

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Ζητήστε από τις ομάδες να επιλέξουν έναν ακτιβιστή ή μια ακτιβίστρια. Ο στόχος της κάθε ομάδας είναι να αναλύσει τις δράσεις αυτού του ατόμου και να αποφασίσει σε ποιον πυλώνα της βιωσιμότητας ανήκουν αυτές. Οι ομάδες γράφουν έπειτα σε χαρτάκια ποστ-ιτ τις δράσεις τον πυλώνα, που νομίζουν ότι ανήκουν. Δώστε χρόνο στα μέλη των ομάδων, εάν το επιθυμούν, να βρουν περισσότερα στοιχεία για τα άτομα και τις δράσεις τους στο διαδίκτυο.

Ζητήστε από κάθε ομάδα να κάνει μια σύντομη παρουσίαση του ατόμου που επέλεξε καθώς και τη δράση του πχ. τι είδους δράση, σε ποιον πυλώνα ανήκει, ποιο συγκεκριμένο τομέα του επηρεάζει κτλ.

Τοποθετήστε όλα τα ποστ-ιτ σε περίοπτη θέση και ζητήστε από την ομάδα να τα παρατηρήσει. Ενθαρρύνετε τα μέλη στην ολομέλεια να σκεφτούν κατά πόσο μία δράση επηρεάζει τελικά μόνο έναν πυλώνα ή ένα συγκεκριμένο στοιχείο του; Κατά πόσο και με ποιο τρόπο αλληλοεπηρεάζονται; Παροτρύνετε στη συνέχεια την ομάδα να δώσει συγκεκριμένα παραδείγματα, για παράδειγμα, η φύτευση δέντρων επηρεάζει την προστασία των τοπικών οικοσυστημάτων και του κλίματος (Είδη, Οικοσυστήματα και Προστασία του Κλίματος). Απαιτεί, επίσης, εκπαίδευση και συμμετοχή της τοπικής κοινότητας (Βιώσιμη Κοινότητα), δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, που συχνά απευθύνονται σε γυναίκες, γεγονός που συμβάλλει στη μείωση της φτώχειας (Σταθερή Απασχόληση, Ισότητα των Φύλων, Υγεία).

ΒΗΜΑ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Συνεχίστε την συζήτηση, ενδεικτικά με τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- **Τι πιστεύετε ότι κινητοποιεί αυτά τα άτομα για να δράσουν;**
- **Ποια πιστεύεται ότι είναι τα στοιχεία που τους χαρακτηρίζουν;**
- **Τι βοηθάει στην επίτευξη αυτών των αλλαγών μέσω της δράσης;**
- **Αναλογιστείτε το ρόλο του φύλου, της παιδείας και του κοινωνικού πλαισίου μέσα στο οποίο ζουν. Υπάρχει κάτι που να συνδέει τα άτομα αυτά μεταξύ τους;**
- **Σε τι διαφέρουν τα άτομα αυτά;**
- **Πώς επηρεάζει η βιωσιμότητα την ποιότητα ζωής των όλων των ανθρώπων;**
- **Πώς επηρεάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα;**

Ενθαρρύνετε τα μέλη της ομάδας να σκεφτούν και να εκφράσουν τις απόψεις τους για τη σημασία της συμμετοχής των γυναικών στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, την ανισορροπία μεταξύ γυναικών και ανδρών σε θέσεις λήψης αποφάσεων ή ηγετικούς ρόλους, για επίσημες και ανεπίσημες μορφές απλήρωτης εργασίας κτλ.

Ζητήστε, τέλος, από τα μέλη της ομάδας να τοποθετηθούν πάνω στην ακόλουθη δήλωση, κατά πόσο δηλαδή συμφωνούν ή διαφωνούν «Ούτε το φύλο, η ηλικία, ούτε η μόρφωση καθορίζουν την ικανότητά μας να συμβάλλουμε σε έναν καλύτερο και πιο δίκαιο κόσμο. Όλοι μπορούμε να αναλάβουμε ένα ρόλο στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων».

ΒΗΜΑ 5

Μπορείτε να επεκτείνετε αυτή τη δραστηριότητα περαιτέρω:

- **Δημιουργώντας επιπλέον κάρτες ντόμινο:** Εντοπίστε άλλα άτομα από την τοπική σας κοινότητα, που αγωνίζονται για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων.
- **Δημιουργώντας προσωπικές κάρτες:** Γράψτε λίγα λόγια για τον εαυτό σας και μοιραστείτε το πώς εσείς ανταποκρίνεστε στις παγκόσμιες προκλήσεις και συμβάλλετε στη διαμόρφωση ενός πιο βιώσιμου κόσμου.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
<p>Τεχνολογικές καινοτομίες Εισαγωγή νέων τεχνολογιών που αυξάνουν την αποδοτικότητα της παραγωγής και μειώνουν την κατανάλωση πόρων.</p> <p>Σταθερή απασχόληση Πρωώθηση της απασχόλησης μέσω επενδύσεων σε τοπικές επιχειρήσεις και ανάπτυξη της κοινότητας.</p> <p>Οικονομική δικαιοσύνη Ευαισθητοποίηση και δεξιότητες οικονομικής διαχείρισης εντός της κοινότητας για τη στήριξη της οικονομικής σταθερότητας, συμπεριλαμβανομένων των δίκαιων και χωρίς διακρίσεις μισθών.</p> <p>Βιώσιμη κατανάλωση Διατήρηση ενός χρηματοπιστωτικού συστήματος που δεν διαιωνίζει τη συνεχώς αυξανόμενη κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών.</p>	<p>Προστασία των ειδών Πρωτοβουλίες με στόχο τη διατήρηση της βιοποικιλότητας μέσω της προστασίας απειλούμενων ειδών (χερσαίων και υδρόβιων).</p> <p>Προστασία του Οικοσυστήματος Δράσεις που αποσκοπούν στη διατήρηση των φυσικών οικοσυστημάτων και χώρων για την άγρια ζωή.</p> <p>Προστασία του κλίματος Δράσεις που αποσκοπούν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της εφαρμογής μέτρων προσαρμογής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεών της.</p> <p>Μείωση της ρύπανσης Υλοποίηση πολιτικών και τεχνολογιών για τη μείωση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, του νερού και του εδάφους και για την αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων.</p>	<p>Ισότητα των φύλων Πρωτοβουλίες για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την εξάλειψη των διακρίσεων στην κοινωνία.</p> <p>Πρόσβαση στην παιδεία Εξασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με σκοπό την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη.</p> <p>Υγεία Δράσεις για τη βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω της προώθησης ενός υγιεινού τρόπου ζωής, της παροχής πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και της καταπολέμησης των ασθενειών.</p> <p>Βιώσιμη κοινότητα Οικοδόμηση κοινοτήτων με βάση τη συνεργασία, την κατανόηση, την ενσυναίσθηση, και την ειρηνική συνύπαρξη.</p>

Μπορείτε να δείτε τη σωστή διάταξη των καρτών εδώ.

Wangari Maathai

Φωτογραφία: Wangari Maathai,
προέλευση φωτογραφίας: Kingkongphoto & www.celebrity-photos.com, CC BY-SA 2.0

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η WANGARI MAATHAI

Η Wangari Maathai γεννήθηκε στην Κένυα. Είναι κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτική ακτιβίστρια. Σπούδασε βιολογία σε αμερικανικά και γερμανικά πανεπιστήμια και κτηνιατρική στο Πανεπιστήμιο του Νάϊρόμπι. Ίδρυσε το Green Belt Movement.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Το **Green Belt Movement**, το οποίο ίδρυσε η Wangari, έχει **φυτέψει 30 εκατομμύρια δέντρα**. Οι φυτεύσεις **εμπλούτισαν τη βιοποικιλότητα και είχαν ως στόχο να αποτρέψουν την ερημοποίηση της ηπείρου και τη φτώχεια και την πείνα που συνδέονται με αυτήν**. Οι εθελοντές του Green Belt ασχολούνται, επίσης, με την **εκπαίδευση, προθώνας τις αρχές της σωστής διατροφής και τα ανθρωπina δικαιώματα**. Οι δράσεις της έχουν, επίσης, οδηγήσει στη δημιουργία πολλών νέων θέσεων εργασίας για χιλιάδες γυναίκες από την Κένυα όπως σε φυτώρια δέντρων. Η Wangari ήταν η πρώτη γυναίκα από την Αφρική που κέρδισε το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης για το έργο της για την προστασία του περιβάλλοντος, την ανάπτυξη, τη δημοκρατία και την ειρήνη.

Ποια είναι;

Nadia Tutarieva

Φωτογραφία: Nadia Tutarieva, προέλευση φωτογραφίας: UN Women

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η NADIA TUTARIEVA

Η Nadia Tutarieva γεννήθηκε στο Λουχάνσκ της Ουκρανίας. Είναι μια νεαρή ακτιβίστρια, που αγωνίζεται για τα δικαιώματα των γυναικών και την ειρήνη παγκοσμίως. Είναι δασκάλα σε σχολείο.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Σε ηλικία 19 ετών άρχισε να **βοηθάει τα κορίτσια να μορφωθούν και να πάρουν το μέλλον τους στα χέρια τους**. Από 2014, δουλεύει συστηματικά για την εκπαίδευση και την εξήγηση θεμάτων που σχετίζονται με τον πόλεμο σε μαθητές σχολείων. Η Nadia είναι επίσης **συνιδρύτρια της οργάνωσης Girls of Chuhinka**, η οποία αγωνίζεται για την ισότητα των φύλων και την ενίσχυση του ρόλου των γυναικών **στην οικοδόμηση της ειρήνης και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή**. Η ίδια θέλει να συμμετάσχει ενεργά στην πολιτική ζωή της κοινότητάς της.

Ποια είναι;

Μπορείτε να δείτε τη σωστή διάταξη των καρτών εδώ.

William Kamkwamba

Φωτογραφία: William Kamkwamba, δημιουργός της φωτογραφίας: Erik (HASH) Hersman, CC BY-NC-SA 2.0

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο WILLIAM KAMKWAMBA

Ο William Kamkwamba είναι από το Malawi. Λόγω της ξηρασίας, που βύθισε την οικογένειά του σε ακραία φτώχεια, αναγκάστηκε να σταματήσει το σχολείο. Στο χωριό του, οι κάτοικοι υπέφεραν, μεταξύ άλλων, και από έλλειψη πρόσβασης στην ενέργεια.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ

Ο William κατασκεύασε τον **πρώτο ανεμόμυλο** από παλιοσίδερα που βρήκε στο χωριό, δίνοντας στην οικογένειά του τη δυνατότητα να γίνει η πρώτη στο χωριό που είχε πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια. Οι τοπικές εφημερίδες γρήγορα άρχισαν να γράφουν για αυτό του το κατόρθωμα και τον προσκάλεσαν σε μια συνάντηση TEDx στην Τανζανία.

Ο Kamkwamba έλαβε χρηματοδότηση **για να συνεχίσει τις**

σπουδές του και αργότερα έγινε δεκτός σε πανεπιστήμιο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εν τω μεταξύ, ίδρυσε τον οργανισμό Moving Windmills, ο οποίος αγωνίζεται για καθαρό νερό, υγεία, παιδεία και ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων, συνεργαζόμενος με διάφορες άλλες ανθρωπιστικές οργανώσεις στο Νότιο Ημισφαίριο.

Ποια είναι;

Gitanjali Rao

Φωτογραφία: Gitanjali Rao, δημιουργός φωτογραφίας: Ramachb, CC-BY-SA-4.0

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η GITANJALI RAO

Η Gitanjali Rao γεννήθηκε στο Κολοράντο των Ηνωμένων Πολιτειών. Σε ηλικία 11 ετών, έμαθε για τη μόλυνση του νερού από μόλυβδο στο Φλιντ του Μίσιγκαν. Η κατανάλωση τέτοιου μολυσμένου νερού είναι επικίνδυνη για την υγεία. Αυτό την ενέπνευσε να εμβαθύνει τις γνώσεις της σχετικά με τη μόλυνση από μόλυβδο και άλλες τοξίνες στο πόσιμο νερό. Η Rao συμμετείχε σε έναν διαγωνισμό, που της έδωσε τη δυνατότητα να συνεργαστεί με έναν μέντορα, ο οποίος τη βοήθησε να υλοποιήσει το έργο της.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Η εφεύρεση της Rao ονομάζεται Τηθός, από το όνομα της ελληνικής θεότητας του γλυκού νερού, μιας Τιτανίδας. Πρόκειται για ένα κουτί σε μέγεθος τράπουλας που περιέχει μια μπαταρία, Bluetooth και νανοσωληνες άνθρακα για την ανίχνευση του μολύβδου στο νερό. Στόχος της εφεύρεσης είναι η **γρήγορη μέτρηση της καθαρότητας του νερού για προσωπική χρήση**. Η Rao δημιούργησε, επίσης, την εφαρμογή **Kindly**, η οποία χρησιμοποιεί τεχνητή νοημοσύνη για να ανιχνεύει τον διαδίκτυακό εκφοβισμό σε πρώιμο στάδιο.

Η Rao συνεργάζεται επίσης με σχολεία, διεθνείς οργανισμούς και μουσεία, διοργανώνοντας **εργαστήρια** καινοτομίας **για τους** **συνμηλικούς της**.

Ποια είναι;

Μπορείτε να δείτε τη σωστή διάταξη των καρτών εδώ.

Miranda Wang

Φωτογραφία: Miranda Wang, προέλευση φωτογραφίας: BioCollection, 2018 Climate Fellow, CC-BY-NC-SA 2.0

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η MIRANDA WANG

Η Miranda Wang άρχισε να ενδιαφέρεται για τη βιοτεχνολογία σε ηλικία 18 ετών. Μαζί με μια συμπαθήτριά της ανακάλυψε ένα βακτήριο το οποίο διασπά τις φθαλικές ενώσεις που χρησιμοποιούνται στα πλαστικά. Στη συνέχεια, σπούδασε βιοχημεία στο Πανεπιστήμιο του Τορόντο και μοριακή και κυτταρική βιολογία και μηχανολογική επιχειρηματικότητα στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβανία. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της ίδρυσε την BioCollection.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Ο Η εταιρεία που ίδρυσε η Miranda χρησιμοποιεί συνθετική βιολογία για να αναπτύξει λύσεις για την κρίση των πλαστικών. Διερευνούν τη δυνατότητα διάσπασης του μη ανακυκλώσιμου πλαστικού, το οποίο αντιπροσωπεύει το 1/3 της παγκόσμιας παραγωγής πλαστικού, σε χρήσιμες χημικές ενώσεις. Αυτή τη στιγμή σε πιλοτική εφαρμογή λειτουργεί ένα εργοστάσιο επεξεργασίας αποβλήτων και βοθητών, επίσης, την Google στην εφαρμογή μιας πολιτικής μηχανικών αποβλήτων στα γραφεία της. Η Miranda έχει αναγνωριστεί πολλές φορές, μεταξύ άλλων από το Forbes 30 under 30, New York Times Visionaries Courage to Change the World, «Pritzker Environmental Genius» και φέτος ως «United Nations Young Champion of the Year».

Ποια είναι;

Olga Malinkiewicz

Φωτογραφία: Olga Malinkiewicz, δημιουργός της φωτογραφίας: Julia Przenajkowska, CC BY-SA 4.0

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η OLGA MALINKIEWICZ

Η Olga Malinkiewicz γεννήθηκε στην Πολωνία. Αποφοίτησε από τη Σχολή Φυσικής του Πανεπιστημίου της Βαρσοβίας και από το Πολυτεχνείο της Καταλονίας στη Βαρκελώνη. Ολοκλήρωσε το διδακτορικό της στη Φυσική στο Πανεπιστήμιο της Βαλένθια. Είναι συν-ιδρύτρια και διευθύνουσα σύμβουλος τεχνολογίας στην Saule Technologies.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Η Όλγα είναι συν-δημιουργός μιας οικονομικά αποδοτικής μεθόδου για την παραγωγή εκτυπωμένων ηλιακών κυψελών με βάση ομάδες ορυκτών - πρόκειται για πολύ λεπτά και εύκαμπτα ηλιακά πάνελ, που μπορούν να τοποθετηθούν σε κτίρια, στέγες και διάφορες άλλες επιφάνειες. Μετά από αρκετά χρόνια η Όλγα δημιούργησε μια ομάδα ειδικών και ένα εργαστήριο αφιερωμένο σε αυτή τη νέα τεχνολογία.

Κατέχει τον τίτλο «Πολύ Σημαντικός Πολωνός Καινοτόμος» (διαγωνισμός Young Leaders of Innovation, 2015) και του «Καινοτόμος της Χρονιάς». Το 2016, της απονεμήθηκε ο «Σταυρός του Ιππότη του Τάγματος Polonia Restituta» για την εξέχουσα συμβολή της στην ανάπτυξη της πολωνικής επιστήμης.

Ποιος είναι;

Μπορείτε να δείτε τη σωστή διάταξη των καρτών εδώ.

Kotchakorn Voraakhom

Φωτογραφία: Kotchakorn Voraakhom, προέλευση φωτογραφίας: Porous City Network, CC-BY-NC-SA 2.0

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΟΤΣΑΚΟΡΝ ΒΟΡΑΑΚΧΟΜ

Η Kotchakorn Voraakhom γεννήθηκε στην Μπανγκόκ και είναι ιδρύτρια της οργάνωσης Porous City Network. Πήρε πτυχίο αρχιτεκτονικής τοπίου στο Πανεπιστήμιο της Ταϊλάνδης και ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της, υπήρξε μεταξύ των συνιδρυτών της Kounkuey Design Initiative - μιας οργάνωσης που υποστηρίζει πόλεις που δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους για τη δημιουργία τοπικών και φιλικών προς την κοινότητα χώρων.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Η οργάνωση που ίδρυσε η Kotchakorn δραστηριοποιείται για την **αύξηση των χώρων πρασίνου στις πόλεις ώστε να αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής**. Ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές και σε περιοχές κοντά σε ποτάμια, που είναι επιρρεπείς σε πλημμύρες. Σύμφωνα με το περιοδικό Time, συγκαταλέγεται στις 15 γυναίκες που μάχονται κατά της κλιματικής αλλαγής.

Ποια είναι;

Hinduo Oumarou Ibrahim

Φωτογραφία: Hinduo Oumarou Ibrahim, δημιουργός φωτογραφίας: Fatakaya, CC BY-SA 4.0

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΗΙΝΔΟΥ ΟΟΥΜΑΡΟΥ ΙΒΡΑΧΙΜ

Η Hinduo Oumarou Ibrahim γεννήθηκε στο Τσαντ και είναι μέλος της κτηνοτροφικής κοινότητας Mbororo, πρόεδρος της Ένωσης Αυτοχθόνων Γυναικών και Λαών του Τσαντ (AFPAT) και ακτιβίστρια για το κλίμα.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Η Hinduo συνεργάζεται με κοινότητες που βιώνουν τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, όπως η περιορισμένη πρόσβαση στο νερό λόγω της αποξήρανσης της λίμνης Τσαντ, η οποία αποτελεί πηγή νερού για τους κατοίκους του Τσαντ, του Καμερούν, του Νίγηρα και της Νιγηρίας. Η Hinduo και άλλοι από την Ένωση συναντώνται με αγρότες για να **δημιουργήσουν έναν χώρο των γεωργικών εκτάσεων και των αναγκών των επιμέρους κοινοτήτων**. Μέσω της κοινής τους δράσης και συνεργασίας, μπορούν να βοηθήσουν τις κοινότητες να βρουν έναν τρόπο, που να εξασφαλίζει την πρόσβαση στο νερό και ταυτόχρονα να μετριάξει τις τοπικές συγκρούσεις. **Η Ένωση προωθεί, επίσης, τα δικαιώματα των κοριτσιών και των γυναικών στην κοινότητα Mbororo και αποτελεί πηγή έμπνευσης για ηγεσία και συνηγορία υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος.**

Ποιος είναι;

Μπορείτε να δείτε τη σωστή διάταξη των καρτών εδώ.

Boyan Slat

Φωτογραφία: Boyan Slat, προέλευση φωτογραφίας: YouTube video, CC BY 3.0

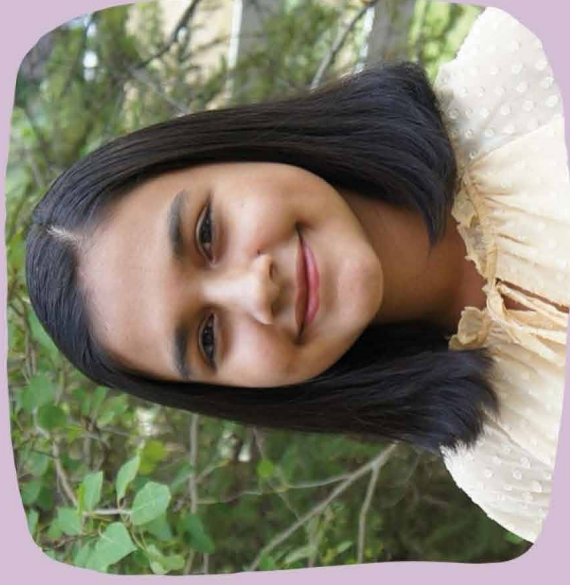
ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο BOYAN SLAT

Ο Boyan Slat γεννήθηκε στην Ολλανδία. Σε ηλικία 16 ετών άρχισε να ενδιαφέρεται για το πρόβλημα της θαλάσσιας ρύπανσης και τις δυσκολίες που σχετίζονται με την απομάκρυνσή της από τις θάλασσες και τους ωκεανούς. Αυτό το ενδιαφέρον μετατράπηκε σε ερευνητικό έργο κατά τη διάρκεια των λυκειακών του σπουδών. Στο πανεπιστήμιο σπούδασε αεροδιαστημική μηχανική στο Πανεπιστήμιο Τεχνολογίας Delft.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ

Στο πρώτο έτος των σπουδών του, **ανέπτυξε μια παθητική μέθοδο συλλογής θαλάσσιων απορριμμάτων**. Ίδρυσε την οργάνωση Ocean Cleanup, η οποία **εγκαθιστά συστήματα σχήματος U, που παρασύρονται στις δίνες του Βόρειου Ειρηνικού και μαζεύουν τα επιπλέοντα απορρίμματα** και στη συνέχεια, βοηθητικά σκάφη συλλέγουν τα συγκεντρωμένα απορρίμματα και τα μεταφέρουν στην ακτή. Το Ίδρυμα Boyan στοχεύει στην απομάκρυνση του 90% των πλαστικών απορριμμάτων από τους ωκεανούς και στη διακοπή της εισροής τους από τα ποτάμια στους ωκεανούς έως το 2040.

Ποια είναι;

Najat Aoun Saliba

Φωτογραφία: Najat Aoun Saliba, προέλευση φωτογραφίας: Ίδρυμα L'Oréal, CC BY-SA 4.0

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η NAJAT AOUN SALIBA

Η Najat Aoun Saliba μεγάλωσε σε μια φυτεία μπανάνας στο Λίβανο. Μετά το ξέσπασμα του εμφυλίου πολέμου μετακόμισε με την οικογένειά της στην πόλη, όπου άρχισε να ενδιαφέρεται για τους τρόπους μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Η Saliba σπούδασε σε πανεπιστήμιο του Λιβάνου, όπου πήρε το πτυχίο της, και μετά συνέχισε τις σπουδές της στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ

Επιστρέφοντας στον Λίβανο το 2002, βοήθησε στην **Ίδρυση του Κέντρου Προστασίας της Φύσης Ibsar**, το οποίο είναι αφιερωμένο στη διατήρηση της βιοποικιλότητας του Λιβάνου. Ίδρυσε επίσης το Ατμοσφαιρικό και Αναλυτικό Εργαστήριο και δημιούργησε την πρώτη **βάση δεδομένων του Λιβάνου για την ατμοσφαιρική ρύπανση**. Ανησυχώντας για την καύση απορριμμάτων του Λιβάνου στην ύπαιθρο, έκανε έρευνα και απέδειξε ότι η καύση μπορεί να αυξήσει την ποσότητα καρκινογόνων ουσιών στον αέρα κατά 2300%. **Η Saliba συμμετείχε στην καθιέρωση διεθνών πρωτοκόλλων για τη χημική έρευνα σε σωλήνες νερού**. Σήμερα επίσης **αναπτύσσει καινοτόμα υλικά και μεθόδους για τη μελέτη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης**.

Ποια είναι;

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 3

ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΛΑΝΗΤΗΣ Β!

ΣΤΟΧΟΙ

- Να γνωρίσουν βάσει μελετών και στοιχείων παγκόσμια ζητήματα, που συσχετίζονται με το κλίμα την ανισότητα των φύλων
- Να ενδυναμωθούν ώστε να πιστέψουν ότι είναι φορείς αλλαγής για ένα πιο βιώσιμο μοντέλο ζωής

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το σχέδιο μαθήματος αξιοποιεί την τεχνική του παιχνιδιού ρόλων για να εξετάσει σύγχρονα ζητήματα για το κλίμα και την ανισότητα μεταξύ των φύλων. Το δυναμικό παιχνίδι ρόλων δίνει την ευκαιρία μέσα από βιωματικό τρόπο στα μέλη της ομάδας να γνωρίσουν και να αναστοχαστούν πάνω στα ζητήματα και να αναζητήσουν καλές πρακτικές και λύσεις.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα ή ανοιχτός χώρος

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο εργασίας 1
- Ένας πίνακας/μια ψηφιακή οθόνη
- Α4 φύλλα, 1 για το κάθε μέλος της ομάδας
- Στυλό/μολύβια/μαρκαδόρους

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Κλιματική Αλλαγή
- Κοινωνική Δικαιοσύνη
- Έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κλίμα, δικαιοσύνη και περιβάλλον
- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης
- Ταυτότητα, Διαφορετικότητα (intersectionality)
- Παγκοσμιοποίηση και αλληλεξάρτηση

Αξίες και Στάσεις:

- Ενεργός συμμετοχή για την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Ζητήστε, εάν το κρίνετε σκόπιμο, από τα μέλη της ομάδας σας να κάνουν μία έρευνα για κάποια στοιχεία/ποσοστά που αφορούν την κλιματική αλλαγή, επικεντρώνοντας την στο πώς επηρεάζει τις γυναίκες και τα κορίτσια. Μπορείτε, επίσης, να διαβάσετε το περιεχόμενο της **Ενότητας 2** αυτού του οδηγού.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Στην περίπτωση που το κρίνετε αναγκαίο να «τροφοδοτήσετε» την ομάδα με στοιχεία, ιδέες και σκέψεις για το παιχνίδι ρόλων που ακολουθεί μπορείτε να παρακολουθήσετε:

- **«World Largest Lesson – Climate Change»**, διαθέσιμο εδώ: https://www.youtube.com/watch?v=j2dfNBzcxw_Y (διάρκεια 3:10 χωρίς ελληνικούς υποτίτλους)

Εναλλακτικά:

- ActionAid <https://www.youtube.com/shorts/6RrQVcrED6E> (διάρκεια 1:00 με ελληνικούς υπότιτλους)
- **«Η Κλιματική Αλλαγή και οι Έλληνες»** <https://www.youtube.com/watch?v=-3IFhkTFBIY> (διάρκεια 1:35, στα ελληνικά)
- Αναζητήστε στο youtube με το παρακάτω τίτλο **«Καταπολεμάμε μαζί την κλιματική αλλαγή»** και βρείτε συνεντεύξεις παιδιών που μιλούν για τη κλιματική αλλαγή και την δράση τους (με ελληνικούς υπότιτλους)

ΒΗΜΑ 1 (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Προσκαλέστε τα μέλη της ομάδας σ' ένα παιχνίδι ρόλων.

Χωρίστε την ομάδα σε 2 μικρότερες.

Η μία θα αντιπροσωπεύει τους κατοίκους του Πλανήτη Β και η άλλη θα είναι οι κάτοικοι του Πλανήτη Γη.

Αφού οργανώσετε τις ομάδες σας, εισάγετε τις στο παρακάτω σενάριο:

«Οι φιλικοί κάτοικοι του Πλανήτη Β έχουν φτάσει στη Γη για να επικοινωνήσουν με τους κατοίκους της Γης. Οι κάτοικοι του Πλανήτη Β, που σύμφωνα με μελέτες βγήκαν οι πιο ευτυχοσμένοι άνθρωποι του γαλαξία, καθώς έχουν ελάχιστα ποσοστά ρύπανσης και όλοι απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους ανεξάρτητα φυλής, χρώματος, σεξουαλικού προσανατολισμού ή οποιοσδήποτε άλλο χαρακτηριστικού τους, παρατηρούν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ιδίως στις γυναίκες και τα κορίτσια και ανησυχούν. Επιθυμούν να κάνουν συζητήσεις με τους κατοίκους του Πλανήτη Γη για να καταλάβουν τι συμβαίνει και γιατί.»

Εξηγήστε στις ομάδες ότι θα χρειαστεί να προετοιμαστούν για αυτή τη συνάντηση. Μοιράστε τις κάρτες από το Φύλλο εργασίας 1 και στις δύο ομάδες. Υπάρχουν 3 θέματα. Μπορείτε να τα αξιοποιήσετε όλα ή να επιλέξετε ένα. Ανάλογα με τον αριθμό των θεμάτων που θα επιλέξετε, αλλάζει και ο χρόνος υλοποίησης της δραστηριότητας.

Δώστε χρόνο στις ομάδες για να προετοιμαστούν για το θέμα ή τα θέματα, που επιλέξατε να συζητηθούν σ' αυτή τη συνάντηση.

Εξηγήστε ότι η ομάδα, που θέτει τα ερωτήματα μπορεί να τα εμπλουτίσει και η ομάδα που θα δεχτεί τα ερωτήματα θα πρέπει να έχει προετοιμάσει τις απαντήσεις της και να είναι έτοιμη να ανταποκριθεί σε όποια άλλη ερώτηση που θα προκύψει κατά τη διάρκεια της κουβέντας για παράδειγμα ανησυχίες, προβληματισμούς, ιδέες για δράσεις, πιθανά εμπόδια κτλ.

ΒΗΜΑ 2

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ΛΕΠΤΑ

Στη συνέχεια καλέστε τις ομάδες να σχηματίσουν έναν κύκλο, όπου τα μέλη της κάθε ομάδας κάθονται διπλά - δίπλα.

Καλωσορίστε τους κατοίκους των 2 πλανητών λέγοντας:

«Καλωσορίζουμε όλους και όλες σ' αυτήν την συζήτηση για την προώθηση της Ισότητας και της Βιωσιμότητας.»

Ζητήστε από τους κατοίκους του Πλανήτη Β να ξεκινήσουν την συζήτηση, διαβάζοντας ή «παίζοντας» την Δήλωση- Ερώτηση (καλό θα ήταν και κάπου να προβάλλεται) και έπειτα να συνεχίσουν θέτοντας την πρώτη τους ερώτηση. Οι κάτοικοι του Πλανήτη Γη με την σειρά τους απαντούν εν συντομία και έτσι διεξάγεται η συζήτηση μέχρι να ολοκληρωθεί ο κύκλος των ερωτήσεων πάνω στο θέμα.

Αφού ολοκληρωθεί, παγώστε το χρόνο και μοιράστε 1 φύλλο χαρτί Α4 σε όλα τα μέλη των ομάδων και ζητήστε τους να γράψουν ή να ζωγραφίσουν/σκισάρουν σκέψεις, συναισθήματα, που τους γεννήθηκαν γύρω από τα όσα ειπώθηκαν στην συζήτηση, όντας ακόμα στους ρόλους τους ως κάτοικοι των 2 πλανητών.

ΒΗΜΑ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 10 ΛΕΠΤΑ

Ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να αφήσουν στο πάτωμα ή σε άλλη περίοπτη θέση μέσα στο χώρο τα χαρτιά τους και δώστε λίγο χρόνο ώστε όλοι να ρίξουν μια ματιά στα χαρτιά των άλλων μελών της ομάδας.

Έπειτα, καλέστε όλα τα άτομα σε κύκλο και ζητήστε τους να «βγουν» από τους ρόλους, ώστε να ξεκινήσετε μία συζήτηση αναστοχασμού στην ολομέλεια:

- **Σε σχέση με τα θέματα που επεξεργαστήκατε κατά την διάρκεια του παιχνιδιού τι ήταν αυτό που σας ξάφνιασε είτε ευχάριστα, είτε δυσάρεστα;**
- **Πώς νιώθετε που ζούμε σε ένα πλανήτη που σας γεννά σκέψεις, συναισθήματα, όπως αυτά που γράψατε το χαρτί σας;**
- **Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε να αντιμετωπίσουμε κάποια ζητήματα;**
- **Ξαναμπίτε για λίγο στους ρόλους σας και γράψτε μία αποχαιρετιστήρια κάρτα οι μεν για τους δε.**

Μπορείτε να υλοποιήσετε την τελευταία αυτή δραστηριότητα είτε ατομικά, είτε ομαδικά.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ΛΕΠΤΑ

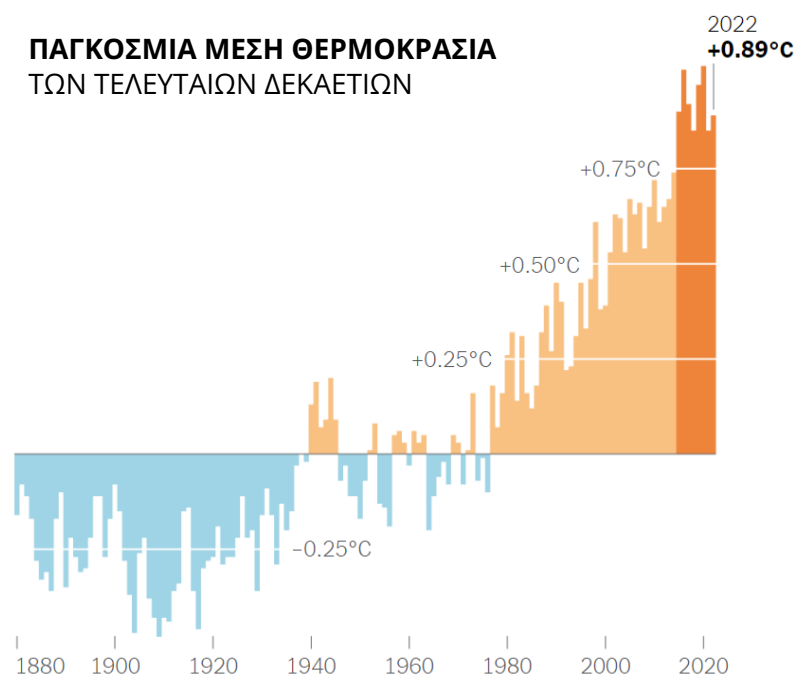
Με αφορμή την παραπάνω βιωματική δραστηριότητα, παροτρύνετε την ομάδα να φτιάξει αφίσες, συνθήματα, σκίτσα ή ό, τι άλλο εμπνευστεί σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή, ευαισθητοποιώντας πάνω στο θέμα, που δούλεψαν, και άλλα άτομα του ευρύτερου κοινωνικού τους περιβάλλοντος. Καλέστε τους έπειτα να μοιραστούν τα δημιουργήματά τους στους «ψηφιακούς» τους τοίχους ή στους τοίχους του σχολείου/οργάνωσής τους.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΘΕΜΑ 1: ΟΙ ΕΠΙΠΤΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ Β:

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΕΣΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ

Πηγή: Gonchar, M. (2024). **30 Climate Change Graphs**. The New York Times. Retrieved June 19, 2024, from <https://www.nytimes.com/2024/01/31/learning/lesson-plans/teach-about-climate-change-with-30-graphs-from-the-new-york-times.html>.

ΕΙΚΟΝΑ ΕΜΠΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΦΥΠΝΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ:

Πηγή: UN Women. (n.d.). **Climate change is a women's issue (Η κλιματική αλλαγή είναι γυναικείο ζήτημα)**. Interactive UN Women. Interactive UN Women. Ανακτήθηκε στις 19 Ιουνίου 2024, από <https://interactive.unwomen.org/multimedia/photo/climatechange/en/index.html>.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΘΕΜΑ 2: ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

ΔΗΛΩΣΗ-ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ Β:

«Παρατηρώ προσεκτικά τον Πλανήτη Γη. Ενώ κάποιες χώρες συμβάλλουν ελάχιστα στη ρύπανση, επωμίζονται σημαντικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, που επιδεινώνεται από τις πιο βιομηχανοποιημένες χώρες. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα επιφέρουν τραγικές συνέπειες σε ευάλωτες οικογένειες και κοινότητες».

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ Β ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ ΓΗ:

Κατά πόσο συμφωνείτε με αυτό;

•

Ποιοι ή ποιες ομάδες επηρεάζονται περισσότερο;

•

Πώς περιλαμβάνονται οι απόψεις τους;

•

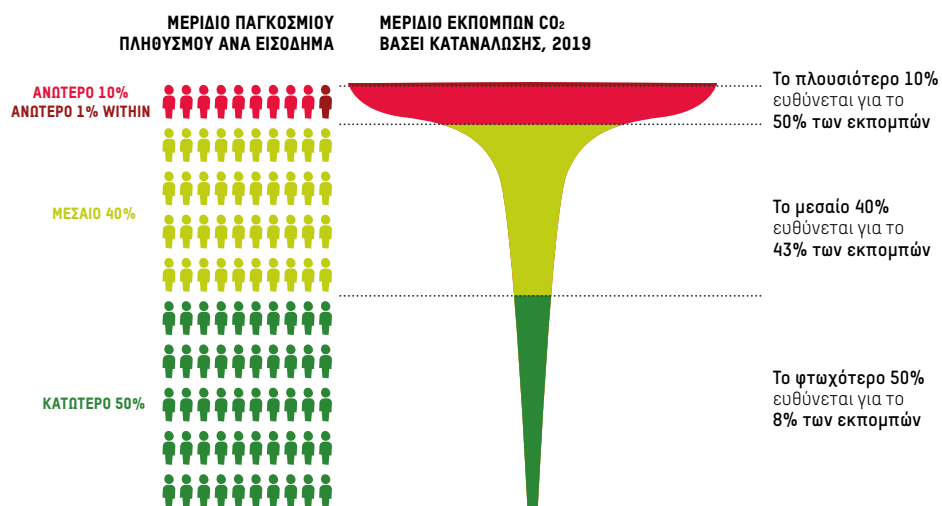
Ποιος θα αποφασίσει ποιες απόψεις θα ακουστούν ή θα εκτιμηθούν;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΘΕΜΑ 2: ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ Β:

ΣΧΕΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ 2019

Πηγή: Oxfam/SEI (2023). Inequality of Emissions. In *Climate Equality: A planet for the 99%*. (pp. 6-19). Oxfam GB. <https://doi.org/10.21201/2023.000001.html>.

ΕΙΚΟΝΑ ΕΜΠΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΦΥΠΝΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ:

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΘΕΜΑ 3: ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ

ΔΗΛΩΣΗ-ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ Β:

«Ήταν το 2022 και παρατηρούσα μια από τις χώρες σας όταν είδα τις δυσκολίες που έφερε στους ανθρώπους εκεί η μεγάλη ξηρασία. Κοίταξα προσεκτικά και παρατήρησα ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια υπέφεραν σε μεγάλο βαθμό από υποσιτισμό και αφυδάτωση· ταυτόχρονα, η έμφυλη βία άρχισε να αυξάνεται. Έκτοτε, έχω παρατηρήσει ότι ακόμη περισσότερες γυναίκες και κορίτσια αντιμετωπίζουν αυξημένες προκλήσεις λόγω των οικολογικών και κλιματικών κρίσεων, που συμβαίνουν σε όλο τον κόσμο. Ερευνώντας τα στατιστικά στοιχεία για τη Γη, ανακάλυψα ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια αντιπροσωπεύουν το 80% όσων πλήττονται από την κλιματική αλλαγή. Όταν μεταναστεύουν σε ασφαλέστερες τοποθεσίες, αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο φτώχειας, βίας και ανεπιθύμητων γεννήσεων¹».

UN Environment (Πρόγραμμα του ΟΗΕ για το Περιβάλλον) στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ. (2024). *Climate change impacts women more. We must legislate to protect their health* (Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει περισσότερο τις γυναίκες. Πρέπει να νομοθετήσουμε για την προστασία της υγείας τους). <https://www.weforum.org/agenda/2024/01/women-health-climate-change/>.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ Β ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ ΓΗ:

**Κατά πόσο συμφωνείτε
με αυτή την απόψη**

•

**Ποιοι είναι μερικοί από
τους βασικούς παράγοντες
που συμβάλλουν σε αυτά τα
αλληλένδετα ζητήματα σήμερα;**

•

**Πώς περιλαμβάνονται
οι απόψεις των γυναικών
και των κοριτσιών;**

•

**Υπάρχει δυνατότητα
ενδυνάμωσης των
περιθωριοποιημένων ατόμων;**

ΘΕΜΑ 3 - ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ Β:

Οι γυναίκες
και τα κορίτσια
τρώνε ή/
και σώζονται
τελευταία.

Οι γυναίκες και τα κορίτσια
καλούνται να αντιμετωπίσουν
μεγαλύτερα ρίσκα στην υγεία
και στην ασφάλεια όσα
τα συστήματα ύδρευσης
και αποχέτευσης
υποβαθμίζονται.

Οι γυναίκες και τα κορίτσια
αναλαμβάνουν αυξημένες
οικιακές εργασίες και
φροντίδας καθώς οι
πόροι μειώνονται.

ΕΙΚΟΝΑ ΕΜΠΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΦΥΠΝΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ:

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 4

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να ευαισθητοποιηθούν πάνω στις κοινωνικές ανισότητες
- Να κατανοήσουν τη σύνδεση μεταξύ ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κλιματικών κρίσεων
- Να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθησή τους

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το σχέδιο μαθήματος μ' έναν διαδραστικό και βιωματικό παιχνίδι ευαισθητοποιεί τα μέλη της ομάδας πάνω στις κοινωνικές ανισότητες και τα προβληματίζει πάνω στις αίτιες που τις γεννούν.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα ή ένας εξωτερικός χώρος

- Φύλλο Εργασίας 1: Κάρτες ρόλων
- Φύλλο Εργασίας 2: Δηλώσεις
- Φύλλο εργασίας 3: Πυραμίδα Maslow
- Συνδετήρες (ή ό, τι άλλο υπάρχει σε ποσότητα πχ. μαρκαδόρους, μολύβια, όσπρια κτλ.)

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο Εργασίας 1: Κάρτες ρόλων
- Φύλλο Εργασίας 2: Δηλώσεις
- Φύλλο εργασίας 3: Πυραμίδα Maslow
- Συνδετήρες (ή ό, τι άλλο υπάρχει σε ποσότητα πχ. μαρκαδόρους, μολύβια, όσπρια κτλ.)

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Κοινωνική ανισότητα
- Συνέπειες της κλιματικής κρίσης
- Ανθρώπινα δικαιώματα

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κλίμα, δικαιοσύνη, περιβάλλον
- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και δικαιοσύνη μεταξύ των φύλων
- Ταυτότητα, διαφορετικότητα και διαθεματικότητα (Intersectionality)
- Ανθρώπινα δικαιώματα

Αξίες και Στάσεις:

- Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, φροντίδα και κοινότητα
- Σεβασμός στους ανθρώπους και στα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Δεξιότητες:

- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εκτυπώστε το Φύλλο εργασίας 1 και κόψτε τις κάρτες ρόλων.

Σε περίπτωση που η ομάδα σας αποτελείται από περισσότερα μέλη μπορείτε να:

- δημιουργήσετε επιπλέον κάρτες
- αλλάξετε το φύλο στις υπάρχουσες κάρτες

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Ξεκινήστε με έναν καταιγισμό ιδεών για το τι νομίζουν ότι χρειάζεται ένας άνθρωπος για να ζήσει μια ευτυχισμένη και αξιοπρεπή ζωή.

Καταγράψτε τις απαντήσεις και έπειτα προσπαθήστε με την ομάδα να τις κατηγοριοποιήσετε, έχοντας υπόψη σας τις παρακάτω 5 κατηγορίες, έτσι όπως αυτές προκύπτουν από την θεωρία του Maslow, γνωστή και ως **Πυραμίδα του Maslow** (βλ. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3, σελίδα 42), οποίος διατύπωσε τη θεωρία ότι για να είναι ένα άτομο ευτυχισμένο, πρέπει να ικανοποιηθούν πέντε ανάγκες.

Οι ανάγκες αυτές είναι αλληλεξαρτώμενες και γι' αυτό αναπαρίστανται με την μορφή πυραμίδας προκειμένου να γίνει αντιληπτό ότι δεν μπορεί να καλυφθούν οι ανάγκες στην κορυφή, εάν δεν καλυφθούν πρώτα οι ανάγκες της βάσης.

- 1. Βασικές ανάγκες:** περιλαμβάνει όσα σου επιτρέπουν να επιβιώσεις νερό για να πιείς και να πλυθείς, φαγητό, ρούχα, καθαρό αέρα κτλ. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται και οι σεξουαλικές ανάγκες.
- 2. Προσωπική ασφάλεια:** περιλαμβάνει το να έχεις μία στέγη, ένα ασφαλές μέρος για να διαμένεις, μια σταθερή εργασία, ασφάλιση υγείας, οικονομική ασφάλεια, σύνταξη, όπως, επίσης, αναφέρεται και στην προστασία από απειλές, όπως διαρρήξεις, πόλεμος, τρομοκρατία κ.λπ.
- 3. Ανάγκη για αγάπη και ένταξη:** περιλαμβάνει την οικογένεια, τους φίλους ή την ένταξη σε μια ομάδα ή κοινότητα.
- 4. Ανάγκη για αυτοεκτίμηση:** Περιλαμβάνει την αυτοεκτίμηση, την αναγνώριση, την επιτυχία και τον σεβασμό για τα άλλα άτομα.
- 5. Ανάγκη για αυτοπραγμάτωση:** Περιλαμβάνει το να μπορεί το άτομο να ευημερεί, να είναι δημιουργικό, να αξιοποιεί το δυναμικό του και να πραγματοποιεί τις επιθυμίες του.

Μοιραστείτε κατά τη διάρκεια της κατηγοριοποίησης, όποτε το κρίνεται πιο βοηθητικό, τη θεωρία του Maslow με τα μέλη της ομάδας και ρωτήστε ενδεικτικά: εάν συμφωνούν, εάν θα πρόσθεταν και κάτι άλλο κτλ.

ΒΗΜΑ 1

ΒΗΜΑ 2

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Μοιράστε τυχαία τις κάρτες στα μέλη της ομάδας και εξηγήστε τους ότι για τα επόμενα λεπτά να προσπαθήσουν να μπουν στα παπούτσια του ανθρώπου, που περιγράφεται στην κάρτα. Δώστε χρόνο να διαβάσουν τις κάρτες και ζητήστε να μην αποκαλύψουν το ρόλο τους.

Για να βοηθήσετε τα μέλη της ομάδας να «μπουν» στο ρόλο τους, ζητήστε τους να κλείσουν τα μάτια τους ή συγκεντρώσουν το βλέμμα τους σε ένα σημείο και σκεφτούν τα παρακάτω:

- Μια ανάμνηση από την παιδική σας ηλικία;
- Τι φάγατε σήμερα για πρωινό;
- Τι φάγατε εχθές για βραδινό;
- Ποια ήταν η πρώτη σας σκέψη με το που ξυπνήσατε σήμερα το πρωί
- Τι φοβάστε;
- Τι ονειρεύεστε;

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Ζητήστε από τα άτομα να σχηματίσουν έναν κύκλο. Μέσα στο κύκλο τοποθετήστε αρκετούς συνδετήρες (ή ό, τι άλλο έχετε σε ποσότητα). Εξηγήστε ότι θα διαβάσετε 19 δηλώσεις, εάν η απάντησή τους, ως ρόλοι, είναι θετική, μόνο τότε μπορούν να παίρνουν έναν συνδετήρα από το κέντρο του κύκλου. Σε διαφορετική περίπτωση δεν παίρνουν τίποτα.

Συνεχίστε, διαβάζοντας τις ερωτήσεις, αφήνοντας λίγο χρόνο στα μέλη της ομάδας να σκεφτούν πριν αποφασίσουν το τι θα κάνουν.

Πηγή: Προσαρμογή από το από το Compass Manual. (σελίδα 289)

ΒΗΜΑ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Μετά την ανάγνωση της τελευταίας δήλωσης ζητήστε από το κάθε μέλος της ομάδας να μετρήσει πόσους συνδετήρες κατάφερε να μαζέψει, δίνοντας τους την παρακάτω κλίμακα:

- Εάν έχουν περισσότερους από 15 συνδετήρες, μπορούν να καλύψουν όλες τις ανάγκες τους.
- Εάν έχουν λιγότερους από 12 συνδετήρες, μπορούν να ικανοποιήσουν μόνο τις ανάγκες αυτό-εκτίμησης.
- Εάν έχουν λιγότερους από 9 συνδετήρες μπορούν να ικανοποιήσουν μόνο τις ανάγκες τους για αγάπη και ένταξη.
- Εάν έχουν λιγότερους από 7 συνδετήρες, έχουν πρόσβαση στην προσωπική ασφάλεια.
- Εάν έχουν λιγότερους 5 συνδετήρες, μπορούν να καλύψουν μόνο τις βασικές τους ανάγκες.

Δώστε χρόνο στα άτομα της ομάδας να δουν πού βρίσκονται στην πυραμίδα του Maslow.

ΒΗΜΑ 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Ξεκινήστε με την ομάδα μια συζήτηση αναστοχασμού ενδεικτικά ως εξής:

- Πού βρίσκεστε στην πυραμίδα του Maslow, χωρίς να μας αποκαλύψετε τους ρόλους σας;
- Ποια η σχέση της πυραμίδας του Maslow και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;
- Γιατί δεν έχουμε όλοι και όλες τον ίδιο αριθμό συνδετήρων;
- Ποιες μπορεί να είναι οι αιτίες για αυτές τις ανισότητες;
- Μπορείτε να μαντέψετε τα προφίλ του ρόλο ορισμένων ατόμων;
- Κατά πόσο βρίσκετε ομοιότητες του παιχνιδιού με την πραγματική ζωή;
- Πιστεύετε ότι οι ρόλοι που ήταν γυναίκες επηρεάστηκαν περισσότερο από το ζήτημα-πρόβλημα που περιέγραφε κάθε κάρτα;
- Κατά πόσο πιστεύετε ότι όλα τα κράτη υποστηρίζουν και δημιουργούν εκείνες τις συνθήκες ώστε οι άνθρωποι να ζουν με αξιοπρέπεια;
- Με ποιους τρόπους πιστεύετε μπορούν να ενδυναμωθούν οι άνθρωποι και ιδίως οι γυναίκες, ώστε να διεκδικήσουν κλιματική και κοινωνική δικαιοσύνη με έμφαση μάλιστα στην διάσταση του φύλου;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Μαρία | **ΗΛΙΚΙΑ:** 15 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Αργεντινή

Όλοι οι προγονοί σου, όπως και εσύ και η οικογένειά σου, ζείτε κοντά σε μία φυτεία σόγιας στη Λατινική Αμερική, όπου χρησιμοποιούνται ευρέως τα φυτοφάρμακα στις φυτείες. Γεννήθηκες με μία δυσμορφία, όπως πολλά παιδιά στην πόλη σου. Έχει παρατηρηθεί ότι στην περιοχή τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί τα ποσοστά σοβαρών νόσων σε ανήλικα και ενήλικα άτομα, όπως αναπνευστικά προβλήματα, καρκίνοι και έχουν προσβάλει και μέλη της δικής σου οικογένειας.

ΟΝΟΜΑ: Αχμάντ | **ΗΛΙΚΙΑ:** 43 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Αφγανιστάν

Μόλις έφτασες σε έναν καταυλισμό για εκτοπισθέντες στο Herat, στο βορειοδυτικό Αφγανιστάν. Ήσουν αγρότης, αλλά οι βροχοπτώσεις συνεχώς μειώνονται στον τόπο όπου γεννήθηκες. Πέρυσι, δεν είχες καθόλου σοδειά. Δουλεύεις ως εργάτης όταν είναι δυνατόν. Καμιά φορά στέλνεις και τα δύο παιδιά σου (ηλικίας 9 και 10 ετών) να ζητιανεύουν στην πλησιέστερη πόλη.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Φαμπιάννα | **ΗΛΙΚΙΑ:** 13 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Βραζιλία

Ανήκεις σε μια φυλή ιθαγενών και ζεις στο τροπικό δάσος του Αμαζονίου. Πριν από λίγες ημέρες ξέσπασαν περισσότερες από 80.000 δασικές πυρκαγιές και ο καπνός που βγαίνει από αυτές έχει καλύψει τον ουρανό με μια πυκνή μαύρη ομίχλη.

ΟΝΟΜΑ: Ιντζούντιν | **ΗΛΙΚΙΑ:** 17 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Μαλαισία

Είσαι μαθητής και ζεις κοντά σε ένα εργοστάσιο ανακύκλωσης πλαστικών. Στα 10 χρόνια λειτουργίας του, έχεις δει να φτάνουν από την Ευρώπη κάθε είδους απορρίμματα για να ανακυκλωθούν εδώ. Εχεις, επίσης, δει με τα μάτια σου τις χημικές ουσίες που εκλύονται από το εργοστάσιο. Τα τελευταία δύο χρόνια, οι γονείς σου υποφέρουν από άσθμα και φαγούρα. Η μικρή σου αδελφή έχει, επίσης, φαγούρα σε όλο της το σώμα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Μαρί | **ΗΛΙΚΙΑ:** 36 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Γαλλία

Είσαι μητέρα τριών παιδιών και η οικογένειά σου ζούσε ανέκαθεν στις ακτές της Νορμανδίας καθώς εκεί έχετε κάποιες καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Ωστόσο, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, συμπεριλαμβανομένης της εισροής αλμυρού νερού στη γη, έχει επηρεάσει τα εύφορα εδάφη, καταστρέφοντας όλες τις καλλιέργειες της οικογένειάς σου για πώληση αλλά και προσωπική κατανάλωση.

ΟΝΟΜΑ: Μπένζαμιν | **ΗΛΙΚΙΑ:** 17 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Αλάσκα

Είσαι ένας από τους Εσκιμώους που ζουν στην Αλάσκα. Τα τελευταία χρόνια έχεις παρατηρήσει μια αύξηση της θερμοκρασίας, που έχει οδηγήσει στο λιώσιμο των πάγων, μειώνοντας έτσι τα εδάφη διαβίωσης των ζώων, ιδίως των αρκούδων, αναγκάζοντάς τα να αναζητήσουν τροφή μέσα στις ίδιες τις πόλεις. Αναγκάστηκες να προσαρμόσεις τον τρόπο ζωής και τις τεχνικές κυνηγιού σου στη μετανάστευση αυτών των ειδών.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Χακίμ | **ΗΛΙΚΙΑ:** 24 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Ιράν

Ζεις σε ένα ψαροχώρι στον Περσικό Κόλπο. Η αλιεία είναι η κύρια δραστηριότητά σου για να βγάζεις χρήματα. Όμως, το Ιράν έχει πουλήσει το μονοπώλιο της αλιείας βαθέων υδάτων στον Περσικό Κόλπο και την Αραβική Θάλασσα στην Κίνα, η οποία πλέον διεξάγει βιομηχανική αλιεία για αρκετά χιλιόμετρα. Κοντά στο σημείο όπου ψαρεύατε παλαιότερα έρχονται τώρα μεγάλα αλιευτικά σκάφη, που χρησιμοποιούν ηλεκτρισμό υψηλής τάσης για να πιάσουν μεγάλες ποσότητες ψαριών και άλλων θαλάσσιων οργανισμών. Νόμιζες ότι αυτό το είδος αλιείας είναι απαγορευμένο για να αποφευχθεί η εξαφάνιση των θαλάσσιων ειδών. Ακόμη και αν αλλάξεις τη βάρκα σου και τον τρόπο που ψαρεύεις, οι τοπικές αρχές απαγορεύουν στις τοπικές βάρκες να πλησιάζουν τα αλιευτικά από την Κίνα.

ΟΝΟΜΑ: Αουμί | **ΗΛΙΚΙΑ:** 11 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Ιαπωνία

Ένας σεισμός προκάλεσε την καταστροφή ενός πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ο οποίος απελευθέρωσε στον αέρα τοξικά σωματίδια που είναι επικίνδυνα για την υγεία. Δεν μπορούσατε να αναπνεύσετε σε αυτόν τον αέρα, οπότε αναγκαστήκατε να εγκαταλείψετε την πόλη με την οικογένειά σου, αλλά ο μικρός σου αδελφός που είναι τριών μηνών υποφέρει ήδη από κρίσεις άσθματος.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Κιμιά | **ΗΛΙΚΙΑ:** 16 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Δημοκρατία του Κονγκό

Κάθε πρωί πηγαίνεις να δουλέψεις με την κόρη σου στην πλάτη στο παλιό λιβάδι όπου έπαιζες όταν ήσουν πιο μικρή. Η γη καταστράφηκε και παραχωρήθηκε για να αποκτηθεί πρόσβαση σε ένα σπάνιο μέταλλο: το κοβάλτιο. Δουλεύεις ως «εκσκαφέας», βγάζεις, δηλαδή, με το χέρι κοβάλτιο από σωρούς απορριμμάτων βιομηχανικών ορυχείων, το πλένεις και στη συνέχεια το πουλάς σε κινεζικές εταιρείες, που το χρησιμοποιούν για την κατασκευή κινητών τηλεφώνων, tablets, υπολογιστών, μπαταριών αυτοκινήτων κ.λπ.

ΟΝΟΜΑ: Κότζο | **ΗΛΙΚΙΑ:** 23 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Γκάνα

Ζεις μόνη σου σε μια παραγκούπολη στην Γκάνα κοντά σε μια χωματερή ηλεκτρονικών αποβλήτων, όπου εργάζεσαι εδώ και τέσσερα χρόνια. Εκεί η Ευρώπη και οι Ηνωμένες Πολιτείες εξάγουν παράνομα όλα τα ηλεκτρονικά τους απόβλητα. Δεδομένου ότι τα απόβλητα αυτά δεν υφίστανται ούτε επεξεργασία, ούτε ανακύκλωση, καίγονται χωρίς καμία προστασία. Ως αποτέλεσμα, υποφέρεις από αναπνευστικά προβλήματα και πονοκεφάλους από τότε που άρχισες να δουλεύεις εκεί.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Άννα | **ΗΛΙΚΙΑ:** 17 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Γερμανία

Ζεις με τους γονείς και τον μικρότερό σου αδερφό σε μια αγροτική περιοχή της Γερμανίας. Παραμονή της καλοκαιρινής σχολικής γιορτής ξέσπασαν σφοδρές καταιγίδες. Το νερό ανέβηκε μέχρι τον πρώτο όροφο του σπιτιού σας. Άλλα σπίτια είχαν περισσότερες ζημιές αλλά ευτυχώς δεν υπήρξαν θύματα. Από το πρωί της επόμενης μέρας οι τοπικές αρχές ξεκίνησαν τις ενέργειες για την αποκατάσταση των ζημιών. Για την ώρα διαμένετε εσείς και όσες άλλες οικογένειες το χρειάζονται, σε ξενώνα φιλοξενίας σε κοντινή περιοχή, όπου σας παρέχεται τροφή, στέγη, κάποιο ποσό για προσωπικά έξοδα και παροχή ιντερνέτ χωρίς χρέωση.

ΟΝΟΜΑ: Κλεμάνσς | **ΗΛΙΚΙΑ:** 38 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Γαλλία

Ως οικολόγος βουλευτής στην Εθνοσυνέλευση θέλεις να αναδείξεις την ακραία χρήση τοξικών ουσιών στη βιομηχανία, οπότε αποφασίζεις να υποβληθείς η ίδια σε τεστ, στέλνοντας μια τούφα μαλλιών σ' ένα εργαστήριο για εξέταση. Το αποτέλεσμα βγήκε και αποκαλύπτει ότι έχεις μολυνθεί με «αιώνιους ρύπους». Οι κίνδυνοι περιλαμβάνουν αυξημένη πιθανότητα διάγνωσης καρκίνου, καρδιαγγειακών παθήσεων, υπέρτασης κ.λπ. Αυτοί οι ρύποι είναι εξαιρετικά κινητικοί στο περιβάλλον. Θέλεις, με βάση τα αποτελέσματα των εξετάσεων σου, να ενεργήσεις για την σύνταξη ενός νόμου για τον περιορισμό της χρήσης τους. Παράλληλα, έχεις κλείσει ραντεβού σε μεγάλο ιατρικό κέντρο για να συμβουλευτείς και να εξεταστείς από εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Φέλιξ | **ΗΛΙΚΙΑ:** 63 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Μαρτινίκα

Ζεις στη Μαρτινίκα και εργάζεσαι αρκετά χρόνια στην καλλιέργεια μπανάνας. Εργαζόσουν την εποχή που χρησιμοποιούσαν χλωρδεκόνη, ένα φυτοφάρμακο για την προστασία της φυτείας από τα χωροκατακτητικά είδη, το οποίο έχει πλέον απαγορευτεί. Αυτό το φυτοφάρμακο μόλυνε τα εδάφη, τα ποτάμια και τη θάλασσα από το 1972 έως το 1993. Στη Γουαδελούπη και τη Μαρτινίκα πάνω από το 90% του πληθυσμού έχει μολυνθεί από χλωρδεκόνη. Η κύρια επίπτωση στην υγεία αυτού του ρύπου είναι ο αυξημένος κίνδυνος ανάπτυξης καρκίνου του προστάτη. Ανησυχείς για την υγεία σου.

ΟΝΟΜΑ: Ρασίντ | **ΗΛΙΚΙΑ:** 26 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Ιράν

Ζεις στο Ahvaz και είσαι διευθυντής στην εταιρεία διύλισης πετρελαίου του πατέρα σου. Η εταιρεία επεξεργάζεται και μετατρέπει το πετρέλαιο, το οποίο είναι άφθονο στην πόλη σου. Στη συνέχεια το πουλάει σε εργοστάσια πετροχημικών που το μετατρέπουν σε συνθετικά πλαστικά και λιπάσματα και τελικά το εξάγουν σε όλο τον κόσμο. Αυτό το εμπόριο σου αποφέρει πολλά χρήματα. Πρόσφατα έγινες πατέρας αλλά η νεογέννητη κόρη σου υποφέρει από αναπνευστικά προβλήματα. Είχες ήδη σχεδιάσει ταξίδι και νοσηλεία σε μεγάλο ιατρικό κέντρο της

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Κλαούντια | **ΗΛΙΚΙΑ:** 20 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Ιταλία

Είσαι κόρη του διευθυντή της τοπικής τράπεζας. Σπουδάζεις οικονομικά στο πανεπιστήμιο. Οι γονείς σου πληρώνουν για τις σπουδές και τη διαμονή σου. Μερικές φορές εργάζεσαι εθελοντικά πάνω στο τομέα σου για να αποκτήσεις εμπειρία. Έχεις αγόρι και το καλοκαίρι περνάτε τις μέρες σας στο εξοχικό της οικογένειάς σου, που είναι κοντά στη θάλασσα. Τα τελευταία χρόνια έχεις παρατηρήσει μια αύξηση της θερμοκρασίας, αλλά ευτυχώς οι χώροι σε όλο το χώρο του σπιτιού κλιματίζονται.

ΟΝΟΜΑ: Σβεν | **ΗΛΙΚΙΑ:** 50 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Σουηδία

Είσαι ιδιοκτήτης μιας επιτυχημένης εταιρείας εισαγωγών-εξαγωγών. Ταξιδεύεις πολύ για τη δουλειά σου. Έχεις σύζυγο και τρία παιδιά, τα οποία πηγαίνουν σε ιδιωτικό σχολείο. Η επιχείρησή σου έχει επηρεαστεί αρνητικά από την οικονομική κρίση και σκέφτεσαι τι θα μπορούσες να κάνεις να φτάσεις τον τζίρο εκεί που ήταν πριν από 3 χρόνια.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΡΟΛΩΝ

ΟΝΟΜΑ: Ορνέλα | **ΗΛΙΚΙΑ:** 14 ετών | **ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:** Ελλάδα

Ζεις με την οικογένειά σου, 2 γονείς και 2 εφήβους, σε μια συνοικία μαζί με άλλους Ρομά πληθυσμούς. Είσαι το τελευταίο από τα 5 παιδιά και 2 οι μεγαλύτερες αδερφές σου έχουν από 2 παιδιά. Το σχολείο, που πήγαινες, έπειτα από μια σφοδρή κακοκαιρία υπέστη πολλές και σοβαρές ζημιές γι' αυτό εδώ και καιρό κάνετε μαθήματα μέσα σε πρόχειρες κατασκευές και αντιμετωπίζεται πολλά προβλήματα. Οι γονείς τα ξέρουν όλα αυτά και πιστεύουν ότι το καλύτερο για σένα είναι να σταματήσεις το σχολείο, που δεν σε ωφελεί και πουθενά. Ήθελες να γίνεις γιατρός.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Δεν έχεις αντιμετωπίσει ποτέ σοβαρές οικονομικές δυσκολίες.
- Ζεις σ' ένα αξιοπρεπές σπίτι, το οποίο έχει τηλέφωνο και τηλεόραση.
- Αισθάνεσαι ότι ακούγονται οι απόψεις και οι γνώμες σου για πολιτικά και κοινωνικά θέματα.
- Ξέρεις πού να απευθυνθείς για συμβουλές και βοήθεια όταν χρειαστεί.
- Σου παρέχεται κοινωνική και ιατρική προστασία προσαρμοσμένη στις ανάγκες σου.
- Μπορείς να πας διακοπές μια φορά το χρόνο.
- Μπορείς να καλέσεις φίλους στο σπίτι για φαγητό.
- Έχεις μια ενδιαφέρουσα ζωή και είσαι αισιόδοξος/η για το μέλλον σου.
- Πιστεύεις ότι μπορείς να σπουδάσεις και να ασκήσεις το επάγγελμα της επιλογής σου.
- Δεν φοβάσαι ότι θα σε παρενοχλήσουν ή θα σου επιτεθούν στον δρόμο.
- Μπορείς να ψηφίσεις στις τοπικές και εθνικές εκλογές.
- Μπορείς να πας κινηματογράφο ή θέατρο τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.
- Δεν ανησυχείς για το μέλλον το δικό σου ή των παιδιών σου.
- Μπορείς να αγοράζεις καινούρια ρούχα τουλάχιστον κάθε τρεις μήνες.
- Μπορείς να ερωτευτείς όποιον/α θέλεις.
- Αισθάνεσαι ότι στην κοινωνία στην οποία ζεις εκτιμούν και σέβονται τα ταλέντα και τις δεξιότητές σου.
- Μπορείς να χρησιμοποιείς το διαδίκτυο και να απολαμβάνεις τα οφέλη του.
- Δεν φοβάσαι τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.
- Είσαι ελεύθερος/η να επισκεφθείς οποιονδήποτε ιστότοπο χωρίς το φόβο λογοκρισίας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΠΥΡΑΜΙΔΑ MASLOW

ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΟΥ MASLOW

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 5

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΣΕ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να προβληματιστούν πάνω σε στερεοτυπικές αντιλήψεις για τους ρόλους των φύλων
- Να αναστοχαστούν πάνω στις ανισότητες ανάμεσα στα φύλα σε ζητήματα που αφορούν την εργασία, τη μόλυνση του περιβάλλοντος, τη δράση στην κοινότητα

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Μέσα από αυτό το σχέδιο μαθήματος εξετάζονται οι σχέσεις, ομοιότητες- διαφορές- μεταξύ των φύλων σε ό, τι αφορά την εργασία και άλλες συναφείς δραστηριότητες έτσι ώστε να διαφανούν οι ανισότητες και σε ποιους τομείς.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο εργασίας 1
- Φύλλο εργασίας 2
- Φύλλο εργασίας 3

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Στερεότυπα
- Οικονομική ανισότητα
- Μόλυνση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος
- Δικαιοσύνη ανάμεσα στα φύλα

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κλίμα, δικαιοσύνη, περιβάλλον
- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, δικαιοσύνη μεταξύ των φύλων
- Ταυτότητα, διαφορετικότητα και διαθεματικότητα (Intersectionality)
- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Παγκοσμιοποίηση και αλληλεξάρτηση.

Αξίες και Στάσεις:

- Αίσθηση ταυτότητας, αυτοεκτίμηση και εκτίμηση της διαφορετικότητας
- Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, φροντίδα και κοινότητα
- Σεβασμός στους ανθρώπους και στα ανθρώπινα δικαιώματα
- Ενεργός συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός
- Επικοινωνία, συνεργασία και επίλυση συγκρούσεων

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εκτυπώστε τα φύλλα εργασίας 1,2,3 και κόψτε τις κάρτες στο περίγραμμά τους.

Γράψτε σε τρία διαφορετικά χαρτιά τις οδηγίες, που θα βρείτε παρακάτω, για την κάθε ομάδα.

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες για το Οικοφεμινισμό στην **Ενότητα 2** του Οδηγού

ΒΗΜΑ 1

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Χωρίστε την ομάδα σε τρεις μικρότερες.

- **Ομάδα 1: Πορτοκαλί**
- **Ομάδα 2: Πράσινο**
- **Ομάδα 3: Κίτρινο**

Σε κάθε ομάδα δώστε το αντίστοιχο σετ καρτών (βλ. φύλλα εργασίας 1,2,3) και παράλληλα μοιράστε τις παρακάτω οδηγίες σύμφωνα με το χρώμα της κάθε ομάδας. Ζητήστε από κάθε ομάδα να μην φανερώσει τις κάρτες στις άλλες ομάδες.

Οδηγίες:

- **Η ομάδα 1- πορτοκαλί:** θα πρέπει να ταξινομήσει τις κάρτες από κάτω προς τα πάνω με κριτήριο την αμοιβή. Στην βάση αυτής της ταξινόμησης θα τοποθετήσουν τις εργασίες που θεωρούν ως χαμηλά αμειβόμενες και στην κορυφή αυτές που θεωρούν ως υψηλά αμειβόμενες.
- **Η ομάδα 2- πράσινη:** θα πρέπει να ταξινομήσει τις κάρτες, τοποθετώντας τις εργασίες από κάτω προς τα πάνω, με βάση τη ρύπανση που προκαλούν στο περιβάλλον. Στη βάση οι λιγότερο ρυπογόνες κ.ο.κ.
- **Η ομάδα 3- κίτρινη:** θα πρέπει να ταξινομήσει τις κάρτες, τοποθετώντας στη βάση αυτές που έχουν τις πιο θετικές επιπτώσεις στην κοινότητά τους και πάνω εκείνες που έχουν τις λιγότερο θετικές στην κοινότητά τους.

ΒΗΜΑ 2

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Μόλις οι ομάδες ολοκληρώσουν την ταξινόμηση, ζητήστε να μετατοπίσουν ελαφρώς προς τα δεξιά τις εργασίες ή τις δραστηριότητες, που πιστεύουν ότι υλοποιούνται κυρίως από γυναίκες, χωρίς να αλλάξουν θέση στην κατάταξη.

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Ζητήστε από όλα τα μέλη της ομάδας να ρίξουν μια ματιά στις ταξινομήσεις όλων των ομάδων καθώς και τις οδηγίες, που δόθηκαν σε κάθε ομάδα βάσει των οποίων δημιουργήθηκαν οι ταξινομήσεις.

ΒΗΜΑ 4**ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ΛΕΠΤΑ**

Καλέστε τις ομάδες στην ολομέλεια και ξεκινήστε μία συζήτηση αναστοχασμού, ενδεικτικά με τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες ομοιότητες και διαφορές εντοπίζετε μεταξύ των 3 ταξινομήσεων;
- Ποιες είναι οι πιο καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας ή δραστηριότητες; Ποια άτομα συνήθως, σε ό, τι αφορά το φύλο, βρίσκονται σε αυτές τις θέσεις;
- Γιατί πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό;
- Ποιες είναι οι λιγότερο καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας ή δραστηριότητες; Ποια άτομα συνήθως κατέχουν αυτές τις θέσεις σε ό, τι αφορά το φύλο;
- Σύμφωνα με τη δική σας οπτική, ποιες από αυτές τις εργασίες /δραστηριότητες έχουν ένα κοινωνικό αντίκτυπο στα άτομα και τις κοινωνίες;
- Ποιες από αυτές επιβαρύνουν περισσότερο το περιβάλλον;
- Ποιες πιθανά στερεοτυπικές αντιλήψεις «κρύβονται» πίσω από κάποιες εργασίες ή δραστηριότητες; Μπορείτε να δώσετε ένα παράδειγμα;
- Από πού και πώς πιστεύετε ότι γεννιούνται τέτοιες αντιλήψεις;
- Ποιες πιστεύετε, βάσει των όσων συζητήθηκαν μέχρι τώρα, ότι είναι οι επιπτώσεις στα άτομα και τις κοινωνίες;

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Εάν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις θέσεις εργασίας ή τις δραστηριότητες ως βάση για να εμβαθύνετε στην συζήτηση του κατά πόσο αποτελεί ζήτημα για τις γυναίκες εθνικά και παγκόσμια, που θα ήθελαν για παράδειγμα να ακολουθήσουν σταδιοδρομίες, που δεν συνηθίζεται να βλέπουμε γυναίκες ή και το αντίστροφο;

Πώς διαμορφώνονται κάποιες αντιλήψεις;

Πώς διαμορφώνονται κάποιες συμπεριφορές/ρόλοι στα φύλα;

Κατά πόσο είναι εύκολο ένα αγόρι, ένας άνδρας ή ένα μη δυαδικό άτομο να γίνει βρεφονηπιοκόμος;

Μπορείτε να σκεφτείτε αντίστοιχα παραδείγματα;

Παροτρύνετε τα μέλη της ομάδας να κάνουν μία σύντομη ιστορική αναδρομή στις κοινωνικές κατακτήσεις και να εντοπίσουν: ποιες, πώς και από ποιους ξεκίνησαν, ποιος ο αντίκτυπος και ποιες αλλαγές έφεραν αυτές στα 2 φύλα και στις κοινωνίες;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ /
ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΑ
ΤΟΥ 3 ΜΗΝΩΝ
ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΟΥ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ /
ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΑ
ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
ΑΤΟΜΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ /
ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ
ΜΙΚΡΟΥ
ΧΩΡΑΦΙΟΥ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ /
ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
Η ΜΕΓΑΛΗΣ
ΦΑΡΜΑΣ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ /
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΡΙΑ
ΟΠΛΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ /
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΡΙΑ
ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΟΙΚΙΑΚΟ
ΜΑΓΕΙΡΕΥΜΑ**

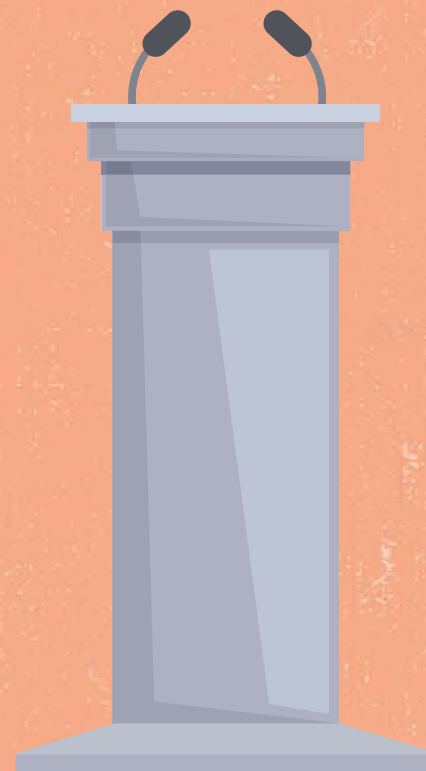
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ /
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΠΟΡΩΝ**

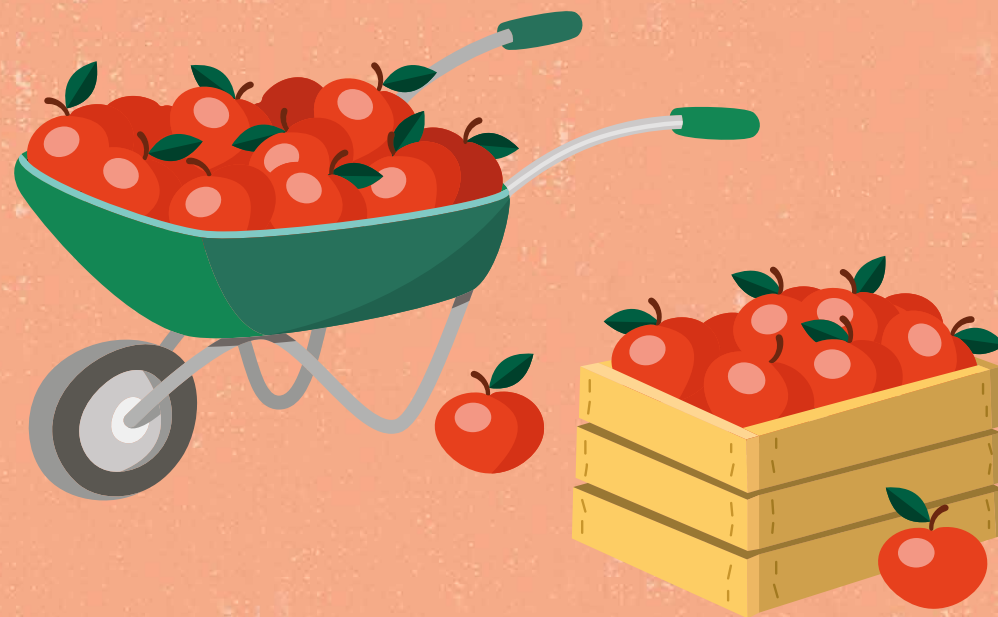
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

**ΤΟΠΙΚΟ
ΠΟΛΙΤΙΚΟ
ΠΡΟΣΩΠΟ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΟΜΑΔΑ

ΕΡΓΑΤΗΣ /
ΕΡΓΑΤΡΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ
ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ /
ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΑ
ΤΟΥ 3 ΜΗΝΩΝ
ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ /
ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΑ
ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
ΑΤΟΜΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ /
ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ
ΜΙΚΡΟΥ
ΧΩΡΑΦΙΟΥ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ /
ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
Η ΜΕΓΑΛΗΣ
ΦΑΡΜΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ /
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΡΙΑ
ΟΠΛΩΝ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ /
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΡΙΑ
ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΟΙΚΙΑΚΟ
ΜΑΓΕΙΡΕΥΜΑ**

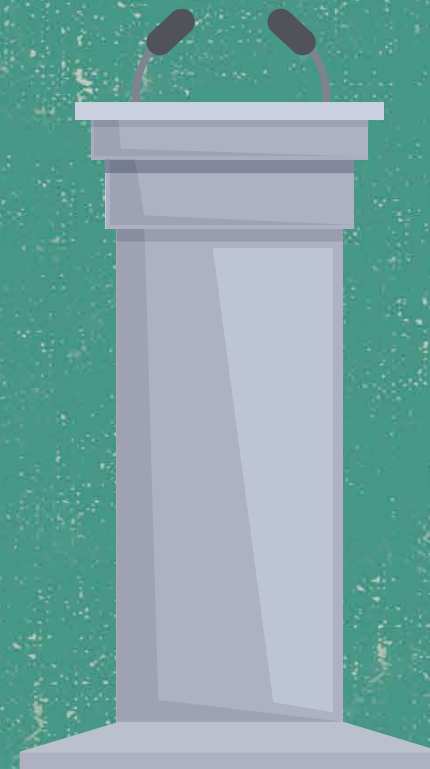
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ /
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΠΟΡΩΝ**

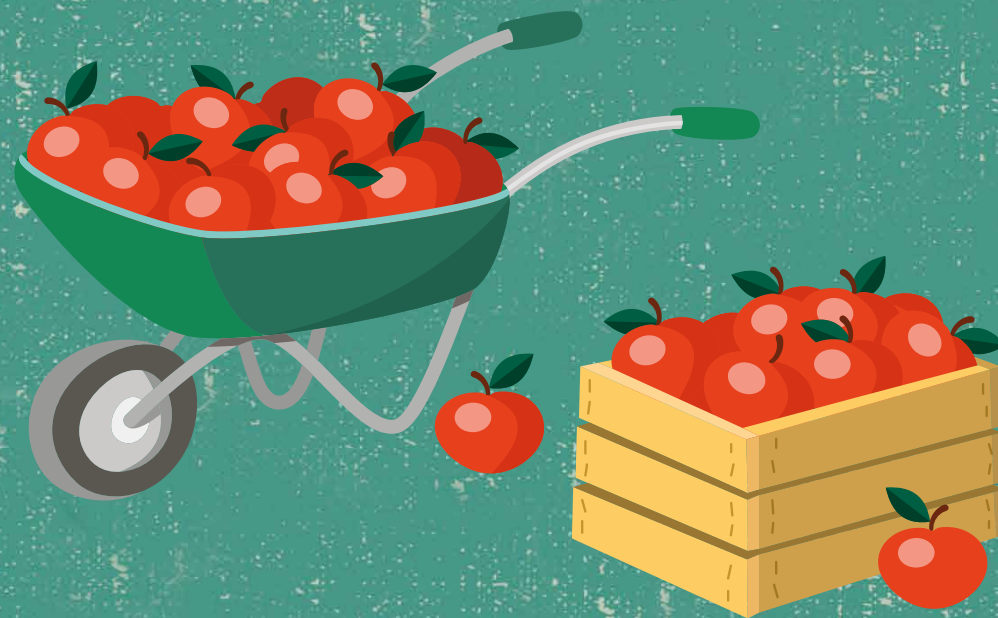
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΤΟΠΙΚΟ
ΠΟΛΙΤΙΚΟ
ΠΡΟΣΩΠΟ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 - ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

ΕΡΓΑΤΗΣ /
ΕΡΓΑΤΡΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ
ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ /
ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΑ
ΤΟΥ 3 ΜΗΝΩΝ
ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΟΥ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ /
ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΑ
ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
ΑΤΟΜΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ /
ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ
ΜΙΚΡΟΥ
ΧΩΡΑΦΙΟΥ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ /
ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
Η ΜΕΓΑΛΗΣ
ΦΑΡΜΑΣ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ /
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΡΙΑ
ΟΠΛΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ /
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΡΙΑ
ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΟΙΚΙΑΚΟ
ΜΑΓΕΙΡΕΥΜΑ**

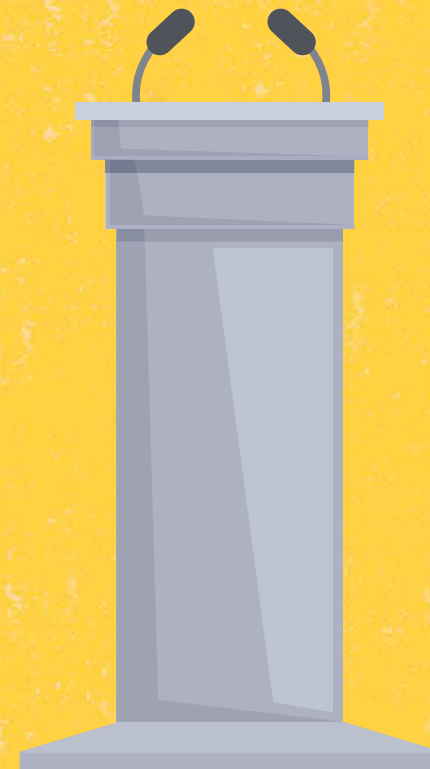
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ /
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΠΟΡΩΝ**

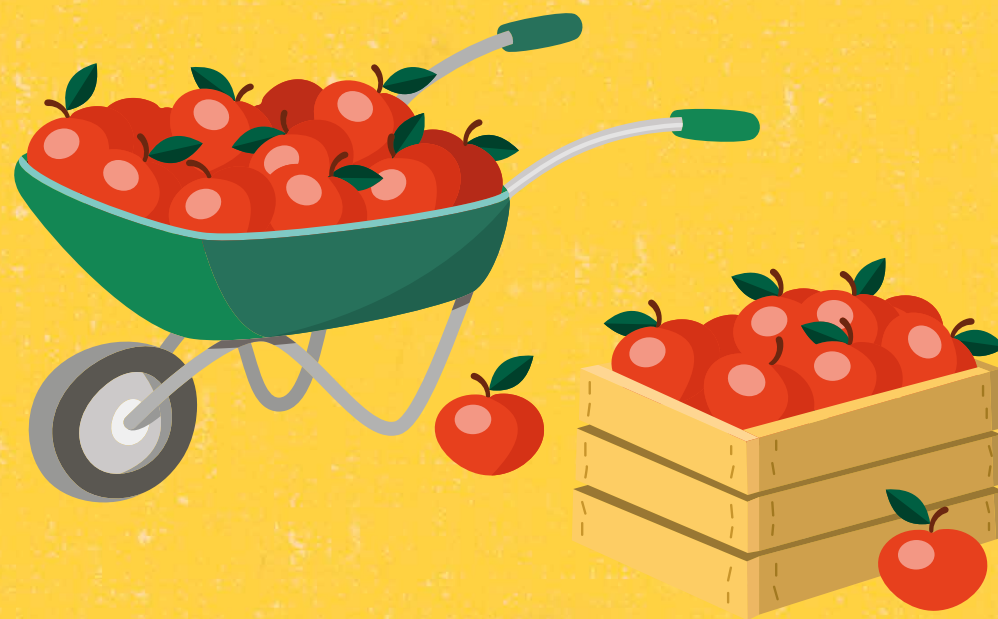
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

**ΤΟΠΙΚΟ
ΠΟΛΙΤΙΚΟ
ΠΡΟΣΩΠΟ**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 - ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ

ΕΡΓΑΤΗΣ /
ΕΡΓΑΤΡΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ
ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ

Επιπλέον 5 Σχέδια μαθήματος

Αυτά τα επιπλέον 5 σχέδια μαθήματος του οδηγού έχουν σχεδιαστεί αφενός για να συμπληρώσουν τα προηγούμενα 5 και αφετέρου να εμβαθύνουν στις θεματικές, καλλιεργώντας περαιτέρω την πεποίθηση ότι μπορούμε να γίνουμε φορείς μετασχηματισμού, ενδυναμώνοντας τα άτομα εφηβικής και νεανικής ηλικίας να φέρουν αλλαγές στις κοινότητές τους. Τα σχέδια περιλαμβάνουν δραστηριότητες, που αξιοποιούν ποικίλες μεθοδολογίες και έχουν και αυτά διάρκεια 45 λεπτά.

Είναι, επίσης, σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι ευέλικτα και προσαρμόσιμα για διαφορετικές ηλικιακές ομάδες και περιβάλλοντα, επομένως μπορείτε να επιλέξετε και να υλοποιήσετε όσα και όποια είναι κατάλληλα για τη δική σας ομάδα, τη δυναμική της καθώς και το δικό σας διδακτικό στυλ. Παράλληλα, καλλιεργούνται και αναπτύσσονται πολύτιμες δεξιότητες όπως ενσυναίσθηση, κριτική σκέψη, συνηγορία, οι οποίες είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των σύγχρονων πολύπλοκων ζητημάτων.

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 6

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ;

ΣΤΟΧΟΙ

- Να διερευνήσουν και να κατανοήσουν τις διαφορές μεταξύ της ισότητας και της δικαιοσύνης
- Να προσεγγίσουν την έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης
- Να κατανοήσουν τη διαθεματικότητα (*intersectionality*) τις επιπτώσεις που έχει στους ανθρώπους

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η δραστηριότητα επικεντρώνεται στο να διερευνηθούν οι ομοιότητες και οι διαφορές μεταξύ δικαιοσύνης και ισότητας και ενθαρρύνει την κριτική σκέψη για αυτούς τους δύο όρους σε σχέση με το φύλο.

ΗΛΙΚΙΑ 15+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα με άδειο χώρο ή ένας εξωτερικός χώρος

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο Εργασίας 1

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Κοινωνική δικαιοσύνη
- Δικαιοσύνη με έμφαση στη διάσταση του φύλου
- Ισότητα

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης.
- Ανθρώπινα δικαιώματα

Αξίες και Στάσεις:

- Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, φροντίδα και κοινότητα
- Σεβασμός για τους ανθρώπους και τα ανθρώπινα δικαιώματα

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός

ΒΗΜΑ 1**ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ**

Χωρίστε την ομάδα σε μικρότερες των 4-5 ατόμων και μοιράστε στην κάθε μία από αυτές την μόνο την εικόνα 1 του Φύλλου εργασίας 1. Δώστε λίγο χρόνο στις ομάδες να συζητήσουν μεταξύ τους τι βλέπουν και ζητήστε τους να δώσουν έναν τίτλο, μία λεζάντα στην εικόνα 1.

ΒΗΜΑ 2**ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ**

Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τον τίτλο/λεζάντα της και να αιτιολογήσει την επιλογή της.

Εναλλακτικά:

- Κάθε ομάδα παρουσιάζει τον τίτλο με τον εξής τρόπο:
- Τρία άτομα από την ομάδα αναπαριστούν την εικόνα, έτσι όπως φαίνεται στο φύλλο εργασίας (μπορούν να έχουν και τα πρόσωπα γυρισμένα προς τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, αλλά θα πρέπει να προσέξουν την έκφραση προσώπου τους).
- Τα 3 άτομα, δηλαδή, μένουν ακίνητα, όπως τα πρόσωπα σ' έναν πίνακα ζωγραφικής (τεχνική της παγωμένης εικόνας).
- Το τέταρτο άτομο της ομάδας στέκεται έξω από την εικόνα και μας πληροφορεί τον τίτλο, όπως οι ξεναγοί σε πινακοθήκες, ενώ το πέμπτο άτομο (εάν υπάρχει), που στέκεται στην άλλη πλευρά της εικόνας-πίνακα, με το ίδιο στυλ και μέσα σε λίγες λέξεις μας αιτιολογεί την επιλογή του τίτλου.

ΒΗΜΑ 3**ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ**

Αξιοποιήστε τους τίτλους που έδωσαν οι ομάδες και ξεκινήστε μία συζήτηση αναστοχασμού:

- **Πώς θα ορίζατε τελικά την Ισότητα;**
- **Η λύση με τα ίσα βάρη γιατί δεν εξασφαλίζει την ίση θέαση του τένις και για τα τρία άτομα;**
- **Ποιες πτυχές δεν έχουν ληφθεί υπόψη σε αυτή τη λύση;**
- **Ποιες αναλογίες μπορείτε να διακρίνετε μεταξύ της εικόνας 1 και της πραγματικής ζωής; Μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα;**
- **Σύμφωνα με τις παραπάνω αναγωγές κατά πόσο συμφωνείτε με ότι το «κοντό» άτομο της εικόνας 1 επιλέχθηκε να είναι γυναίκα-κορίτσι; Μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα πχ. από τον εργασιακό χώρο, την οικογένεια, στα επαγγέλματα τοπικά και παγκόσμια;**
- **Ποιες άλλες πτυχές της ταυτότητας ενός ατόμου, μαζί με το φύλο, μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά ή θετικά την δικαιοσύνη και την ισότητα πχ. οικονομικό προφίλ μορφωτικό επίπεδο, αγροτικό/αστικό περιβάλλον, πολιτικό ή/και θρησκευτικό υπόβαθρο;**

ΒΗΜΑ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Ζητήστε από τα άτομα να παραμείνουν στις ομάδες τους και να συζητήσουν μεταξύ τους ώστε για να βρουν μία λύση που τους ικανοποιεί και να την βρουν δίκαιη.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Κάθε ομάδα παρουσιάζει τη λύση που σκέφτηκε, είτε λεκτικά, είτε με τον βιωματικό τρόπο (όπως παραπάνω με την αναπαράσταση της εικόνας 1) και αιτιολογεί γιατί θεωρούν αυτή τη λύση ως την πιο δίκαιη. Έπειτα ξεκινήστε μια συζήτηση αναστοχασμού, ρωτώντας αρχικά κάθε μια ομάδα:

- **Γιατί επιλέξατε αυτή τη λύση;**
- **Πώς θα ορίζατε τη λέξη «δικαιοσύνη»;**
- **Ποια η σχέση της με την ισότητα;**
- **Κατά πόσο είναι ταυτόσημες έννοιες η Ισότητα και η Δικαιοσύνη;**
- **Μπορείτε να σκεφτείτε παραδείγματα όπου Ισότητα και Δικαιοσύνη ταυτίζονται και παραδείγματα που δεν ταυτίζονται;**
- **Μπορείτε να σκεφτείτε, επίσης, παραδείγματα από την πραγματική ζωή της έμφυλης διάστασης της δικαιοσύνης;**
- **Πώς θα ορίζατε την κοινωνική δικαιοσύνη και πώς την έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης;**
- **Ποια άτομα έχουν εν δυνάμει τη δυνατότητα να διεκδικήσουν την κοινωνική και την έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης;**

Επικουρικά, μπορεί να παρουσιάσετε τον παρακάτω ορισμό, προς γενικότερο αναστοχασμό:

Δικαιοσύνη μεταξύ των φύλων σημαίνει να διερευνήσουμε και να καταρρίψουμε τους τρόπους με τους οποίους τα συστήματα (π.χ. τα σχολεία και οι χώροι εργασίας) καταπιέζουν τα διαφορετικά φύλα και δημιουργούν προνόμια για ορισμένα άτομα. Η δικαιοσύνη μεταξύ των φύλων στοχεύει επίσης στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών, των κοριτσιών και των ατόμων της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙΑ+ ώστε να μπορούν να ζουν μια ζωή χωρίς τον φόβο της βίας και των διακρίσεων.

Καθ' όλη τη διάρκεια του αναστοχασμού και λαμβάνοντας υπόψη τις λύσεις και την ροή της όλης συζήτησης, κρίνετε, εάν και σε ποιο σημείο της κουβέντας, θα δείξετε την εικόνα 2 του φύλλου εργασίας 1, στην οποία δίνεται μία λύση. Εάν την δείξετε, ρωτήστε τα μέλη της ομάδας, εάν συμφωνούν, εάν διαφωνούν, εάν θα άλλαζαν κάτι κτλ.

Προσαρμογή από την πηγή:

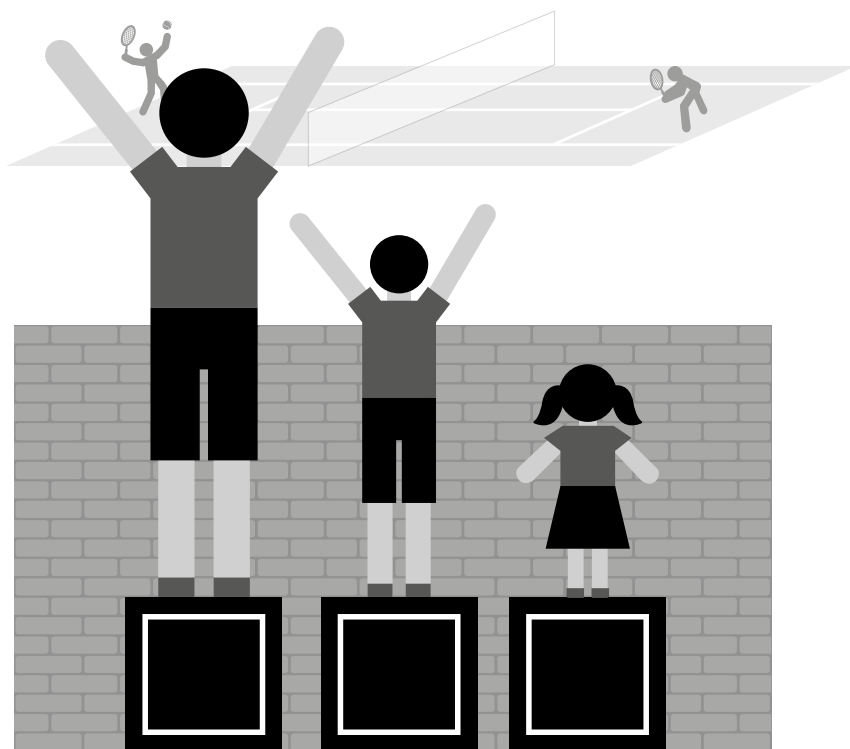
<https://www.patakis.gr/product/503734/vivlia-ekpaideush-gia-ekpaideu-tikous/Energos-poliths-mesa-kai-ekso-apo-thn-taksh-Enas-odhgos-empneushs-kai-drashs-gia/>

ΠΗΓΑΙΝΟΝΤΑΣ ΛΙΓΑ ΒΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΠΕΡΑ

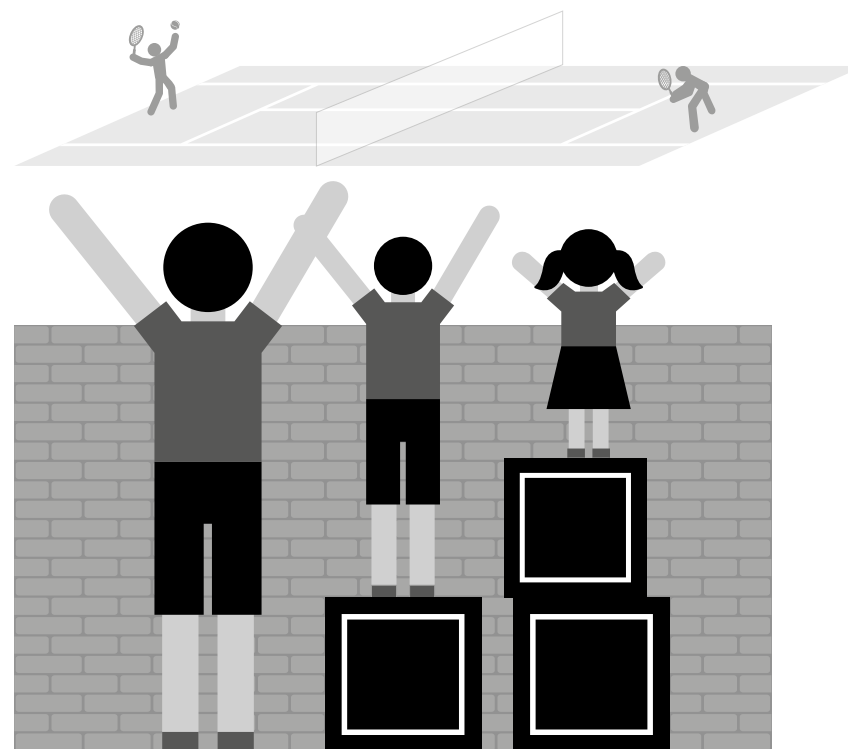
Εάν είστε εξοικειωμένοι, εμπλουτίστε την μεθοδολογία και κατά των διάρκειας των παγωμένων εικόνων, αξιοποιώντας την τεχνική της ανίχνευσης της σκέψης και έπειτα της ανακριτικής καρτέλας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

ΕΙΚΟΝΑ 1

ΕΙΚΟΝΑ 2

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 7

ΠΑΡΕ ΘΕΣΗ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη και την ικανότητα λήψης αποφάσεων
- Να ασκηθούν στην ενεργητική ακρόαση
- Να κατανοούν τις διαφορετικές απόψεις
- Να ασκηθούν στον εποικοδομητικό διάλογο και τη γόνιμη επιχειρηματολογία

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Τα μέλη της ομάδας καλούνται να πάρουν θέση πάνω σε σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα, που αφορούν την κλιματική αλλαγή και την ανισότητα ανάμεσα στα φύλα ενώ παράλληλα καλούνται να αναπτύξουν σχετική επιχειρηματολογία πάνω σε αυτά.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μια αίθουσα με άδειο χώρο ή εξωτερικός χώρος

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο εργασίας 1
- Α3 χαρτί ή χαρτί του μέτρου
- Α4 χαρτί ή 2 ποστ-ιτ
- Στυλό/μολυβί/μαρκαδόρος/κιμωλία

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Ανισότητες
- Δικαιοσύνη μεταξύ των φύλων
- Διαθεματικότητα (intersectionality)

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης

Αξίες και Στάσεις:

- Ενεργός συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Επικοινωνία, συνεργασία και επίλυση συγκρούσεων

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εκτυπώστε ή αντιγράψτε τις δηλώσεις του Φύλλου εργασίας 1 σε χαρτί Α3, ώστε να μπορούν τα μέλη της ομάδας να τις διαβάζουν κατά την διάρκεια του παιχνιδιού. Χρησιμοποιήστε χαρτί ή 2 ποστ-ιτ και γράψτε στο ένα ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και στο άλλο ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ. Αναρτήστε το χαρτί Α3 σε μέρος, ώστε όλα τα άτομα να μπορούν να το δουν.

ΒΗΜΑ 1

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Χαράξτε μία μακριά, ευθεία γραμμή στο πάτωμα, νοητά ή πραγματικά (πχ. με μολύβι, μαρκαδόρο/κιμωλία κτλ.). Στη μια της άκρη τοποθετήστε το χαρτί ή το πόστ-ιτ ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και στην άλλη το ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ. Εξηγήστε στα μέλη της ομάδας ότι θα διαβάσετε μια – μία τις δηλώσεις, που είναι αναρτημένες στο χαρτί του Α3 και έπειτα ο καθένας και η κάθε μία θα πρέπει να σταθεί σ' ένα σημείο της γραμμής ανάλογα με το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν.

ΒΗΜΑ 2

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ΛΕΠΤΑ

Ξεκινήστε να διαβάζετε τις δηλώσεις, αφήνοντας χρόνο για να κατανοήσουν τα άτομα το περιεχόμενο και έπειτα να πάρουν θέση πάνω στην γραμμή. Στην περίπτωση μεγάλων αποκλίσεων πχ. ταυτόχρονα θέσεις Συμφωνώ απόλυτα ή Διαφωνώ απόλυτα αλλά και όπου αλλού εσείς κρίνετε σκόπιμο και ενδιαφέρον, ενθαρρύνετε ένα αγώνα λόγων (debate), με επιχειρήματα και από τις 2 θέσεις ώστε να πείσει το ένα μέλος το άλλο ή/και τα υπόλοιπα μέλη να ακολουθήσουν την μία από τις 2 θέσεις.

Εξηγήστε, επίσης, ότι κάθε μέλος έχει δικαίωμα μία μόνο φορά, κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού, να παραμένει στη μέση της γραμμής, για όλες τις υπόλοιπες δηλώσεις θα πρέπει να παίρνει θέση, που φυσικά μπορεί να την αλλάξει, εάν πειστεί από κάποιο επιχειρήμα.

Αναγνώστε, έπειτα την πρώτη δήλωση και συνεχίστε με τις υπόλοιπες, όπως περιγράφεται παραπάνω.

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Αφού ολοκληρώσετε το παιχνίδι, καλέστε την όλη την ομάδα για μια συζήτηση αναστοχασμού, ενδεικτικά:

- Πώς σας φάνηκε η δραστηριότητα;
- Είναι πάντα εύκολο να παίρνεις θέση;
- Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι κάποιοι άνθρωποι προτιμούν να μην παίρνουν θέση για ορισμένα θέματα;
- Ποιοι άλλοι παράγοντες, εκτός από τις προσωπικές σας απόψεις, πιστεύετε ότι μπορεί να επηρέασαν τη θέση σας;
- Για ποιο λόγο κάποιοι αλλάξατε θέση; Θυμάστε ποιο επιχείρημα ή σκέψη σας παρακίνησε;
- Υπήρξε κάποια στιγμή που θέλατε να αλλάξετε πλευρά αλλά επιλέξατε να μην το κάνετε; Για ποιο λόγο; Κατά πόσο αυτό πιστεύετε ότι συμβαίνει στην πραγματική ζωή και για ποιους λόγους;
- Υπήρξε κάποια στιγμή, που ενώ ήσασταν «μειονότητα» στην θέση που σταθήκατε πάνω στην γραμμή, αποφασίσατε να παραμείνετε στην άποψή σας; Τι σας ώθησε να το κάνετε; Πώς νιώσατε που παραμείνατε στην θέση της «μειοψηφίας»;
- Στο παιχνίδι φάνηκαν όλες οι θέσεις των μελών της ομάδας. Στην πραγματική ζωή μπορείτε να σκεφτείτε ομάδες ανθρώπων που οι θέσεις τους δεν ακούγονται; Για ποιο λόγο πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό;
- Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε ώστε οι φωνές ολκών των ανθρώπων να ακούγονται;
- Με ποιο τρόπο θα μπορούσαν να ξεπεραστούν οι δυσκολίες στην διεξαγωγή του διαλόγου;
- Πώς θα ενθαρρύνατε έναν γόνιμο και παραγωγικό διάλογο; Ποιες αξίες, τρόποι θα πρέπει, κατά την γνώμη μας, να τον διέπουν;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

- Οι χώρες που ευθύνονται για την κλιματική αλλαγή είναι αυτές που πρέπει να δράσουν.

- Πρέπει να λάβουμε μέτρα, που περιορίζουν τα δικαιώματα των ακτιβιστών και των ακτιβιστριών για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

- Οι ιδιοκτήτες και οι ιδιοκτήτριες των ρυπογόνων εταιρειών είναι ένοχοι για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

- Το δικαίωμα στην ισότητα είναι άχρηστο, αν δεν γίνεται σεβαστό το δικαίωμα σε ένα υγιές περιβάλλον.

- Είναι πιο επείγουσα η καταπολέμηση της ανισότητας μεταξύ των φύλων στον κόσμο παρά της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

- Το καθεστώς του κλιματικού πρόσφυγα αποτελεί δικαίωμα για τους ανθρώπους που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις χώρες τους λόγω της κλιματικής αλλαγής.

- Αν οι γυναίκες ήταν στην εξουσία, θα υπήρχαν περισσότερα μέτρα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

- Τα καταστήματα μεταχειρισμένων ειδών (για φιλανθρωπικούς και άλλους σκοπούς) είναι μόδα μεταξύ των νέων, όχι περιβαλλοντική κίνηση.

- Τα κοινωνικά γεύματα από συλλόγους, δομές (κτλ.) ή/και τα κυλικεία θα πρέπει να επιβάλλουν χορτοφαγικά γεύματα.

- Δεν έχει νόημα να προστατεύουμε τα δικαιώματα των γυναικών, αν ο πλανήτης καίγεται.

- Δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ της κοινωνικής δικαιοσύνης και της κλιματικής δικαιοσύνης.

- Δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ της κλιματικής αλλαγής και της ανισότητας των φύλων.

- Είμαστε η πρώτη γενιά που θα βιώσει τις συνέπειες της υπερθέρμανσης του πλανήτη και η τελευταία που θα μπορέσει να κάνει κάτι γι' αυτό.

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 8

ΑΚΤΙΒΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να ενδυναμωθούν ώστε να αναλάβουν δράση για την κλιματική αλλαγή
- Να αναστοχαστούν πάνω στον δικό τους ρόλο για την δημιουργία ενός βιώσιμου κόσμου

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Τα μέλη της ομάδας ανακαλύπτουν διαφορετικά προφίλ ανθρώπων, καθένας και κάθε μία από τους οποίους έχει δεσμευτεί στον «αγώνα» κατά της κλιματικής αλλαγής. Αναστοχάζονται πάνω στις δράσεις τους και διερευνούν τα βαθύτερα κίνητρά τους.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο Εργασίας 1

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Κλιματική αλλαγή
- Κλίμα και έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κλίμα, δικαιοσύνη και περιβάλλον

Αξίες και Στάσεις:

- Ενεργός συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός
- Επικοινωνία, συνεργασία και επίλυση συγκρούσεων

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εκτυπώστε και αναρτήστε, με μια σχετική απόσταση μεταξύ τους, όλες τις κάρτες των ανθρώπων, που μάχονται για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

ΒΗΜΑ 1

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2 ΛΕΠΤΑ

Εισάγετε τα μέλη της ομάδας στη παρακάτω σύμβαση:

Πρόκειται να μπείτε σε ένα μουσείο, που εκθέτει διάφορες «μάχες», που δίνουν άτομα και οργανώσεις για τον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής.

ΒΗΜΑ 2

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 3 ΛΕΠΤΑ

Εξηγήστε ότι κάθε μέλος της ομάδας θα πρέπει να επιλέξει δύο άτομα και τις αντίστοιχες «μάχες» που έδωσαν για το κλίμα.

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Δώστε χρόνο στα άτομα της ομάδας να διαβάσουν τις κάρτες και να κάνουν τις επιλογές τους. Εξηγήστε ότι θα πρέπει να κρατήσουν στο μυαλό τους τις 2 «μάχες», που επέλεξαν, ώστε να μπορούν να τις συζητήσουν για το υπόλοιπο της δραστηριότητας.

ΒΗΜΑ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Σχηματίστε, έπειτα, ομάδες των τεσσάρων ή πέντε ατόμων και κάθε ομάδα, αφού πρώτα συζητήσει μεταξύ της, παρουσιάζει στην ολομέλεια τους αγωνιστές και τις αγωνίστριες, που επέλεξαν τα μέλη της, τον αγώνα που έδωσαν, καθώς και τις ιδιαίτερες προκλήσεις, που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν.

ΒΗΜΑ 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 ΛΕΠΤΑ

Έπειτα ξεκινήστε μία συζήτηση αναστοχασμού:

- Γιατί επιλέξατε τα συγκεκριμένα άτομα;
- Ποια ζητήματα διακυβεύονταν στις διάφορες «μάχες»;
- Κατά πόσο είστε ενήμεροι και ενήμερες για τα ζητήματα αυτά;
- Κατά τη γνώμη σας, εμφανίζονται όλα τα θέματα που συνδέονται με την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής στις μάχες που παρουσιάστηκαν; Ποια απουσιάζουν;
- Γνωρίζατε αυτούς τους ανθρώπους πριν ξεκινήσετε αυτή τη δραστηριότητα;
- Γνωρίζετε άλλους ανθρώπους που υπερασπίζονται αυτά τα ζητήματα;
- Ποια διαφορετικά μέσα δράσης είχε στη διάθεσή του ο καθένας και η κάθε μία από αυτά τα άτομα;
- Ποιος ήταν ο ρόλος των γυναικών και των κοριτσιών σε αυτές τις δράσεις;
- Είναι η δράση για το κλίμα πιο σημαντική για τις γυναίκες και τα κορίτσια απ' ό,τι για τους άνδρες ή τα αγόρια;
- Γιατί πιστεύετε ότι υπάρχουν λιγότεροι άνδρες ακτιβιστές; Πιστεύετε ότι αυτό αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα; Αν ναι, γιατί πιστεύετε ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια συμμετέχουν πιο ενεργά;
- Ποια εμπόδια μπορείτε να βρείτε ή να σκεφτείτε για τον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής;
- Κατά πόσο ήταν εύκολο να επιτύχουν θετικά αποτελέσματα στον αγώνα τον ατόμων αυτών;
- Ποιες διαφορές μπορείτε να εντοπίσετε μεταξύ ατομικής και συλλογικής δράσης για το κλίμα;
- Κατά τη γνώμη σας ένας αγώνας δικαιολογεί πάντα τις ενέργειες που γίνονται;
- Κατά πόσο θεωρείτε ότι ορισμένες ενέργειες, που γίνονται για ένα αγώνα ενός δικαιώματος είναι ασυμβίβαστες με τα ανθρώπινα δικαιώματα; Έχετε παραδείγματα;
- Είναι απαραίτητη η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής;
- Ποιο άτομο κατά την γνώμη σας μπορεί να γίνει εν δυνάμει ακτιβιστής;

Εάν έχετε διαθέσιμο χρόνο, αφού τελειώσει και η συζήτηση αναστοχασμού, ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να ξαναγυρίσουν στις ομάδες τους και να επιλέξουν τελικά έναν ακτιβιστή ή ακτιβίστρια, που τους εμπνέει όλους και όλες προκειμένου αναλάβουν να φέρουν σε πέρας μία «αποστολή» επ' αφορμής της δράσεις του.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Η Camille Etienne και ο λογαριασμός της στο Instagram «Graine de possible»

Η Camille Etienne είναι Γαλλίδα ακτιβίστρια για το περιβάλλον και εκπρόσωπος της συλλογικότητας «We're ready». Στόχος αυτής της συλλογικότητας είναι να συνδέσει τον επιστημονικό κόσμο, ο οποίος είναι βασικός παράγοντας για την κλιματική δικαιοσύνη, και τον πολιτιστικό κόσμο, δημιουργώντας συναρπαστικές φανταστικές ιστορίες, που θα κινητοποιήσουν τους νέους αλλά και τους πολιτικούς φορείς προς ένα επιθυμητό μέλλον. Σήμερα, εργάζεται μαζί με την Greta Thunberg για να επιστήσει την προσοχή των Ευρωπαίων βουλευτών και βουλευτριών για την κλιματική κρίση και κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Το 2020, ανέβασε στο YouTube μια ταινία μικρού μήκους με τίτλο «Réveillons-nous» («Ας ξυπνήσουμε»). Το βίντεο είχε πάνω από 15 εκατομμύρια προβολές και μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες. Καλούσε τους ανθρώπους να συνειδητοποιήσουν την κλιματική κρίση και να δράσουν για ένα καλύτερο μέλλον.

Το 2021, μαζί με τον ακτιβιστή σκηνοθέτη Cyril Dion και τον ευρωβουλευτή Pierre Larrousurou, κατήγγειλε τη γαλλική κυβέρνηση για την αδράνειά της όσον αφορά την κλιματική αλλαγή. Η καταγγελία τους στοχοποιεί την προφανή ανεπάρκεια του Νόμου για το Κλίμα, ο οποίος υποτίθεται ότι θα ενσωμάτωνε τη Σύμβαση των Πολιτών για το Κλίμα.

Το 2023 δημοσίευσε ένα βιβλίο με τίτλο «Pour un soulèvement écologique, dépasser notre impuissance collective» («Για μια οικολογική εξέγερση, να ξεπεράσουμε τη συλλογική μας αδυναμία»). Σε αυτό, υπερασπίστηκε μια απελευθερωτική οικολογία, οδηγούμενη από τη συλλογική και δημοκρατική εξουσία. Η ίδια έχει πει: «Είμαστε η πρώτη γενιά που θα βιώσει τις συνέπειες της υπερθέρμανσης του πλανήτη και η τελευταία που θα μπορέσει να κάνει κάτι γι' αυτό».

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Φτιάξτε ένα σύντομο βίντεο με ένα θετικό μήνυμα για το περιβάλλον.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Txai Surui

Η Txai Surui είναι μέλος της φυλής Surui του Αμαζονίου. Στρέφεται κατά της πρώην κυβέρνησης του Μπολσονάρου και ηγείται του αγώνα κατά της αποψίλωσης του δάσους στον Αμαζόνιο. Αυτό το πρωτογενές δάσος είναι ζωτικής σημασίας για τη βιοποικιλότητα και την ποιότητα του αέρα. Ο χώρος αυτός απειλείται από αγρότες, οι οποίοι θέλουν να κάνουν παραγωγή φοινικέλαιου, να εκτρέφουν ζώα, να πωλούν εξωτική ξυλεία και να βγάλουν χρήματα μέσω της αποψίλωσης του δάσους. Έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στον αγώνα κατά της αποδάσωσης και της παράνομης εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων στην περιοχή του Αμαζονίου.

Οι Suruí έχουν αναπτύξει πρωτοβουλίες για να παρακολουθούν και να προστατεύουν την περιοχή τους από την παράνομη εισβολή και την αποψίλωση του δάσους. Η Txai δημιούργησε μια Ένωση νέων για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος του Αμαζονίου. Τον Απρίλιο του 2021, η Txai Surui, μαζί με πέντε φίλους της, κατέθεσε αγωγή στο δικαστήριο του Σάο Πάολο κατά του κράτους της Βραζιλίας για μη-συμμόρφωση με τη Συμφωνία του Παρισιού για το Κλίμα. Η καταγγελία αυτή, η οποία υποστηρίζεται από οκτώ πρώην υπουργούς Περιβάλλοντος, αποσκοπεί στην ακύρωση ενός κειμένου, το οποίο είχε παρουσιαστεί λίγους μήνες νωρίτερα και επέτρεπε στη Βραζιλία να εκπέμπει περισσότερα αέρια του θερμοκηπίου το 2030 από ό,τι είχε υποσχεθεί το 2015.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Ποια ανθρώπινα δικαιώματα πιστεύετε ότι θα βρίσκονταν στο επίκεντρο μιας νομικής προσφυγής, που θα απαιτούσε από τα κράτη να αναλάβουν δράση για το κλίμα; Γράψτε τα κυριότερα επιχειρήματα που θα προβάλετε.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Ηλεκτρολόγοι Χωρίς Σύνορα

Οι «Ηλεκτρολόγοι Χωρίς Σύνορα» είναι μια Μη Κυβερνητική Οργάνωση (ΜΚΟ) με κύρια αποστολή να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων, που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές, σε περιοχές κρίσης ή σε περιοχές χωρίς πρόσβαση σε ηλεκτρικό ρεύμα. Στόχος της είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στην ηλεκτρική ενέργεια, που αποτελεί βασικό στοιχείο για την υγεία, την εκπαίδευση, την οικονομική ανάπτυξη και την ασφάλεια.

Για την επίτευξη των στόχων της, η οργάνωση αυτή κινητοποιεί επαγγελματίες στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, που εγκαθιστούν βιώσιμες ηλεκτρικές υποδομές. Θέλουν η παραγωγή και η χρήση της ενέργειας να λαμβάνει υπόψη την κλιματική αλλαγή. Ως εκ τούτου, τάσσονται υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που εκπέμπουν πολύ λίγα αέρια του θερμοκηπίου, όπως οι ηλιακές ή οι υδροηλεκτρικές πηγές. Θέλουν, επίσης, να δημιουργήσουν έργα τα οποία, στην πάροδο του χρόνου, να είναι πιο ανθεκτικά στις φυσικές καταστροφές, που εντείνονται από την κλιματική αλλαγή. Το 2017, το νησί Ντομίνικα επλήγη από τυφώνα. Το έργο τους ήταν να εφοδιάσουν το νησί με λιγότερο ενεργοβόρες δομές ηλεκτρισμού και να μπορούν τα έξι κέντρα υγείας να λειτουργούν κανονικά σε περίπτωση φυσικών καταστροφών, με την εγκατάσταση αυτόνομων ηλιακών σταθμών παραγωγής ενέργειας. Για το έργο αυτό τους απονεμήθηκε βραβείο του ΟΗΕ στην COP 25 στη Μαδρίτη.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Βρείτε τι ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας χρησιμοποιείται στη χώρα σας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Ridhima Pandey

Η Ridhima Pandey είναι μια Ινδή περιβαλλοντική ακτιβίστρια, γεννημένη το 2007, η οποία έγινε γνωστή ως νεαρή υπέρμαχος του κλίματος και των περιβαλλοντικών δικαιωμάτων. Η Ridhima Pandey έγινε διάσημη για τη δέσμευσή της στην προστασία του περιβάλλοντος και στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής σε πολύ αρχικό στάδιο. Ενδιαφέρθηκε για τα περιβαλλοντικά ζητήματα και έκανε γρήγορα ενέργειες για την ευαισθητοποίηση του κοινού σε αυτά. Αυτό που την ώθησε να ασχοληθεί με αυτόν τον αγώνα ήταν μια πλημμύρα που έπληξε την Ινδία, σκοτώνοντας περισσότερους από 1.000 ανθρώπους και ξεσπιτώνοντας 100.000 ανθρώπους.

Σε ηλικία εννέα ετών, η Ridhima κατέθεσε αγωγή στο Ανώτατο Δικαστήριο της Ινδίας το 2017, υποστηρίζοντας ότι το κράτος δεν είχε προβεί στις σημαντικές ενέργειες κατά της κλιματικής αλλαγής, που είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως στη Συμφωνία του Παρισιού για το Κλίμα. Έκανε έκκληση για αυστηρότερες πολιτικές για την αντιμετώπιση της ρύπανσης και για την προστασία του δικαιώματος των μελλοντικών γενεών σε ένα υγιές περιβάλλον. Της έχουν απονεμηθεί διάφορα βραβεία και διακρίσεις για τον περιβαλλοντικό της ακτιβισμό, μεταξύ των οποίων το «Children's Climate Prize» το 2019, το οποίο αναγνωρίζει τους νέους και τις νέες, που ξεχωρίζουν για τη δέσμευσή τους για το κλίμα.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Γνωρίζετε άλλους νέους και νέες, που έχουν καταθέσει αγωγή για το κλίμα; Αναφέρετε από ένα έως τρία άτομα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Kimiko Hirata

Η Kimiko Hirata είναι γιαπωνέζα ακτιβίστρια με επίκεντρο τον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η Kimiko Hirata είναι γνωστή για το ρόλο της ως υπέρμαχος του περιβάλλοντος και του κλίματος στην Ιαπωνία και διεθνώς. Χρησιμοποιεί τον ρόλο της ως εκπρόσωπος για να ευαισθητοποιήσει το ιαπωνικό και το διεθνές κοινό σε θέματα κλιματικής αλλαγής. Επικοινωνεί τακτικά μέσω των ΜΜΕ, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των δημόσιων ομιλιών της για να ενημερώσει και να κινητοποιήσει τον κόσμο.

Είναι ιδρύτρια του Mothers for Future Japan, ενός κινήματος στο οποίο συμμετέχουν μητέρες και οικογένειες με σκοπό να ευαισθητοποιήσουν τους πολίτες σε θέματα που αφορούν το κλίμα και να ασκήσουν πιέσεις σε κυβερνήσεις και εταιρείες για φιλικές προς το περιβάλλον πολιτικές και πρακτικές.

Μέσω της πολιτικής της στράτευσης και των προσπαθειών της για ευαισθητοποίηση, η Kimiko Hirata αγωνίζεται για να επηρεάσει τις δημόσιες πολιτικές στην κατεύθυνση της υιοθέτησης φιλόδοξων μέτρων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Κάνει εκστρατείες για την υιοθέτηση αυστηρότερων στόχων μείωσης των εκπομπών στην Ιαπωνία και για την υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η Kimiko Hirata ενσαρκώνει την αποφασιστικότητα των ακτιβιστών και των ακτιβιστριών για το κλίμα σε όλο τον κόσμο να καταπολεμήσουν την κλιματική αλλαγή και να προστατεύσουν τον πλανήτη για τις μελλοντικές γενιές. Συνεχίζει να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση του κοινού και στην προώθηση βιώσιμων περιβαλλοντικών πολιτικών.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Αναζητήστε τον ορισμό της συνηγορίας (advocacy) και προσπαθήστε να φανταστείτε υπέρ ποιου θέματος, που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή θα συνηγορούσατε.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Leah Namugerwa

Η Leah Namugerwa είναι μια νεαρή περιβαλλοντική ακτιβίστρια από την Ουγκάντα, που γεννήθηκε το 2004 και έχει γίνει ηγετική φυσιογνωμία στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Η δέσμευση της Leah για το περιβάλλον ξεκίνησε σε νεαρή ηλικία, όταν εντάχθηκε στο κίνημα της Greta Thunberg «Παγκόσμια σχολική απεργία για το κλίμα» σε ηλικία 14 ετών. Έκτοτε, αποτελεί σημαντική φωνή του κινήματος αυτού στην Ουγκάντα. Χρησιμοποίησε τις απεργίες για να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη χώρα της.

Είναι γνωστή για τον ηγετικό της ρόλο σε εκστρατείες δενδροφύτευσης και επίσης ξεκίνησε τη συγκέντρωση υπογραφών για να απαγορευθούν οι πλαστικές σακούλες στην Ουγκάντα. Πραγματοποίησε την εκστρατεία δενδροφύτευσης στα 15α γενέθλιά της, αποφασίζοντας να φυτέψει 200 δέντρα αντί να οργανώσει πάρτι γενεθλίων. Έκτοτε, έχει θεσπίσει το πρόγραμμα Birthday Trees για τη διανομή δέντρων σε όποιον θέλει να φυτέψει ένα στα γενέθλιά του.

Η Leah χρησιμοποιεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και διαδικτυακές πλατφόρμες για να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σε περιβαλλοντικά θέματα. Δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ουγκάντα, όπως οι πλημμύρες και η ξηρασία, για να καταδείξει τον επείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Δημιουργήστε ένα σύντομο βίντεο για τα κοινωνικά δίκτυα, που να εξηγεί το πρόγραμμα Birthday Trees.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Luisa Neubauer

Η Luisa Neubauer είναι Γερμανίδα ακτιβίστρια για το κλίμα, γεννημένη το 1996. Είναι ευρέως γνωστή για την ενεργό δέσμευσή της όσον αφορά την προστασία του κλίματος και τη συμμετοχή της σε περιβαλλοντικές δράσεις και κινήματα. Η Luisa Neubauer είναι μέλος του παγκόσμιου κινήματος «Fridays for Future», που ξεκίνησε η Σουηδή ακτιβίστρια Greta Thunberg. Είναι από τις ηγετικές φυσιογνωμίες αυτού του κινήματος στη Γερμανία, συμμετέχοντας ενεργά σε σχολικές απεργίες για το κλίμα και διαδηλώσεις για το περιβάλλον.

Η Luisa Neubauer πιέζει τους Γερμανούς και Ευρωπαίους πολιτικούς ηγέτες να λάβουν πιο φιλόδοξα μέτρα για το κλίμα. Τονίζει τη σημασία της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της συμμόρφωσης με τις διεθνείς συμφωνίες για το κλίμα και θέλει να δει να εξαλείφεται ο άνθρακας από τη Γερμανία έως το 2030. Είναι μέλος πολλών μη κυβερνητικών οργανώσεων, που μάχονται κατά των ορυκτών καυσίμων και έχει συμβάλει καθοριστικά στο να σταματήσει το Πανεπιστήμιο του Γκέτινγκεν να επενδύει σε βιομηχανίες ορυκτών καυσίμων.

Έχει συμμετάσχει σε διεθνείς διασκέψεις για το κλίμα, όπως η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (COP), όπου έχει υποστηρίξει την ανάγκη λήψης δραστικότερων μέτρων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και τη μετάβαση σε καθαρή ενέργεια. Τονίζει τη σημασία της κλιματικής δικαιοσύνης, υπογραμμίζοντας τις ανισότητες μεταξύ πλούσιων και αναπτυσσόμενων χωρών όσον αφορά την κλιματική αλλαγή.

Η Luisa θέλει, επίσης, να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με την κλιματική αλλαγή και το τι μπορεί να κάνει ο κόσμος γι' αυτήν μέσω των κοινωνικών της δικτύων και του podcast της «1,5 Grad» (1,5 βαθμός).

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Ποιος θα ήταν ο τίτλος του podcast σας για την κλιματική αλλαγή και ποιες ενότητες θα κάλυπτε;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Maasai Wilderness Conservation Trust (MWCT)

Το Maasai Wilderness Conservation Trust (MWCT) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με έδρα την Κένυα, ο οποίος ασχολείται με τη διατήρηση της άγριας ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη στα εδάφη των Μασάι, μια εμβληματική περιοχή της Ανατολικής Αφρικής. Η αποστολή του Maasai Wilderness Conservation Trust είναι η διατήρηση της βιοποικιλότητας και η προστασία της γης και του πολιτισμού των Μασάι, βελτιώνοντας παράλληλα τις συνθήκες διαβίωσης των τοπικών κοινοτήτων.

Μία από τις βασικές δραστηριότητες του MWCT είναι η προστασία της άγριας ζωής, συμπεριλαμβανομένων εμβληματικών ειδών όπως οι ελέφαντες, τα λιοντάρια και οι λεοπαρδάλεις. Τα προγράμματα διατήρησης περιλαμβάνουν έρευνα και προστασία της άγριας ζωής, με πρόσληψη δασοφυλάκων για την καταπολέμηση της λαθροθηρίας και των παράνομων δραστηριοτήτων. Η οργάνωση αγωνίζεται, επίσης, για την προστασία της γης, τη διαχείριση των φυσικών πόρων και την καταπολέμηση της αποψίλωσης των δασών, συμβάλλοντας έτσι στην αναγέννηση των οικοσυστημάτων.

Η προσέγγισή τους είναι να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των μελών της κοινότητας δίνοντάς τους τη δύναμη να γίνουν φύλακες του οικοσυστήματος. Εμπλέκουν τις γυναίκες Μασάι σε έργα αποκατάστασης της χλωρίδας. Το MWCT συμμετέχει σε έργα ανάπτυξης της τοπικής κοινότητας, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγεία, το πόσιμο νερό και την απασχόληση, για να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των ντόπιων και να τους ενθαρρύνει να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην προστασία της φύσης.

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας της Κένυας, το MWCT προσφέρει προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για νέους και ενήλικες, με στόχο την ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού σε θέματα περιβάλλοντος και την αξία της προστασίας του.

Τέλος, η ένωση προωθεί τον βιώσιμο και υπεύθυνο τουρισμό στην περιοχή, δίνοντας τη δυνατότητα στους επισκέπτες να απολαύσουν μια αυθεντική εμπειρία, συμβάλλοντας παράλληλα σε τοπικά έργα προστασίας της φύσης και ανάπτυξης.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι διαφορές μεταξύ του τουρισμού και του βιώσιμου τουρισμού;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Sea Shepherd

Η Sea Shepherd είναι μια ένωση που στοχεύει στην προστασία των θαλάσσιων ειδών από τη λαθροθηρία, τη μη βιώσιμη αλιεία, την καταστροφή των ενδιαιτημάτων και την αιχμαλωσία. Ο ωκεανός είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός οξυγόνου και ο μεγαλύτερος ρυθμιστής του κλίματος και η Sea Shepherd έχει σκοπό να τον υπερασπιστεί.

Η ένωση βασίζεται στον Παγκόσμιο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών για τη Φύση για την επιβολή του διεθνούς δικαίου όταν οι κυβερνήσεις είναι απρόθυμες ή δεν μπορούν να το πράξουν. Η Sea Shepherd συνεργάζεται, επίσης, με τις εθνικές αστυνομικές δυνάμεις ή τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου για να παραπέμψει στη δικαιοσύνη τους λαθροθήρες και να δώσει τέλος στην παράνομη αλιεία στα χωρικά ύδατα των κρατών αυτών. Οι μέθοδοι δράσης της οργάνωσης ξεκινούν πάντα με τη διερεύνηση μιας κατάστασης, η οποία διαβιβάζεται στις αρχές όταν δεν τηρούνται οι νόμοι για την προστασία των θαλασσών.

Ωστόσο, οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί η ένωση έχουν επικριθεί έντονα. Η ένωση χρησιμοποιεί βίαιες μεθόδους, όπως υποβρύχιες νάρκες, κράτηση ή βύθιση σκαφών, σφεντόνες και επιπλέοντα σχοινιά για να μπλοκάρουν τις προπέλες.

Η Sea Shepherd έχει βυθίσει πολλά πλοία κυνηγώντας φαλινοθήρες. Ενώ η Sea Shepherd υποστηρίζει ότι εφαρμόζει το διεθνές δίκαιο, έχει κακές σχέσεις με πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ιαπωνίας, η οποία την χαρακτηρίζει πειρατική οργάνωση.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Μπορεί να είναι νόμιμη η βίαιη δράση υπέρ του κλίματος; Γράψτε δύο επιχειρήματα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Leonardo DiCaprio

Ο Leonardo DiCaprio γεννήθηκε στο Λος Άντζελες στις 11 Νοεμβρίου 1974 και είναι Αμερικανός ηθοποιός, σεναριογράφος και κινηματογραφικός παραγωγός. Το 1998 ίδρυσε το Ίδρυμα Leonardo DiCaprio Foundation για την υποστήριξη οργανισμών και πρωτοβουλιών που προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη στον πλανήτη.

Ως σεναριογράφος και συμπαραγωγός έχει δημιουργήσει αρκετές ταινίες και ντοκιμαντέρ, που παρουσιάζουν την καταπολέμηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη ως την υπ' αριθμόν ένα πρόκληση για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος και καταγγέλλουν τα περιβαλλοντικά προβλήματα που συνδέονται με την ανάπτυξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Ανακηρύχθηκε «Αγγελιοφόρος Ειρήνης» από τον Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Ban Ki-Moon το 2014, με προτεραιότητα την καταπολέμηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

«Η υπερθέρμανση του πλανήτη δεν είναι μόνο η κύρια περιβαλλοντική πρόκληση που αντιμετωπίζουμε σήμερα, αλλά και ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που αντιμετωπίζει ολόκληρη η ανθρωπότητα».

Leonardo DiCaprio

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Φανταστείτε ότι είστε ο Leonardo DiCaprio. Ξανά διαβάστε την παραπάνω φράση και να σα να είστε καλεσμένος σε ομιλία του ΟΗΕ και εκφωνείτε το λόγο σας σαν είστε είτε α) σκεπτικιστής απέναντι στο κλίμα (δεν πιστεύετε, αμφιβάλλετε ότι υπάρχει κλιματική αλλαγή) είτε β) ακτιβιστής ή ακτιβίστρια με δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής. Τι λέγατε; Μπορείτε, επίσης, να βιντεοσκοπήσετε το λόγο σας αν θέλετε!

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Lu Guang

Ο Lu Guang είναι ανεξάρτητος Κινέζος φωτορεπόρτερ με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες από το 1993. Πρώην εργάτης εργοστασίου, κάνει ρεπορτάζ για τις σκληρές συνθήκες διαβίωσης στις αγροτικές περιοχές και τις βιομηχανικές πόλεις, καθώς και για τις οικολογικές, κοινωνικές και υγειονομικές ζημιές που προκαλεί η ανάπτυξη της εκβιομηχάνισης.

Ο Lu Guang καταγγέλλει το τίμημα που πλήρωσε μέρος του πληθυσμού για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας του. Από το 2004 έως το 2015, το έργο του κέρδισε πολλά βραβεία. Τρεις φορές του απονεμήθηκε το βραβείο World Press Photo, το βραβείο φωτογραφίας Henri Nannen και το Claus Award. Τα ρεπορτάζ του είναι διεθνώς αναγνωρισμένα. Τα βλέπουν σε όλο τον κόσμο.

Επειδή δείχνουν και καταγγέλλουν, οι φωτογραφίες του ενοχλούν την κυβέρνηση της Κίνας. Στις 3 Νοεμβρίου 2018, εξαφανίστηκε στην επαρχία Xinjiang, μια από τις πιο στρατιωτικοποιημένες και στενά παρακολουθούμενες επαρχίες της Κίνας. Σε αυτή την περιοχή κοντά στο Θιβέτ, εκατομμύρια Ουιγούροι είναι κλεισμένοι σε στρατόπεδα αναμόρφωσης. Ωστόσο, οι λόγοι για τη σύλληψη του Lu Guang παραμένουν άγνωστοι. Επί χρόνια έκανε ρεπορτάζ για θέματα όπως η επιδημία του AIDS, το πρόβλημα των ναρκωτικών κατά μήκος των συνόρων μεταξύ Κίνας και Βερμανίας, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της κατασκευής μιας σιδηροδρομικής γραμμής στο Θιβέτ, και η βιομηχανική ρύπανση και οι επιπτώσεις της στην υγεία.

Από τότε, η σύζυγός του, μαζί με διεθνείς οργανώσεις όπως οι Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα, αγωνίζονται για την άμεση απελευθέρωση του Lu Guang.

«Είμαι πεπεισμένος ότι βρίσκομαι στη σωστή πλευρά της ανθρωπότητας απέναντι στους βιομηχάνους, που θα ήθελαν να συνεχίσουν να διαπράττουν απάτες χωρίς να τους ενοχλεί κανείς».

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Βρείτε μια φωτογραφία του Lu Guang, που θεωρείτε ότι καταγγέλλει τη βιομηχανική ρύπανση.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Hugh Evans

Ήταν συνιδρυτής της Global Citizen το 2012 με στόχο την εξάλειψη της ακραίας φτώχειας έως το 2030. Η κοινότητα συμμερίζεται την ιδέα που εδράζεται στην Ανθρωπότητα. Υπάρχει μόνο ένας κόσμος, με μόνο έναν λαό, όπου κάθε άτομο πρέπει να έχει ίσες ευκαιρίες να ευδοκιμήσει. Για τον Hugh Evans, οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, που έχουν καταρτίσει τα Ηνωμένα Έθνη, παρέχουν καθοδήγηση για τους ηγέτες, τις ενώσεις και τους πολίτες σε θέματα όπως η φτώχεια, η υπερθέρμανση του πλανήτη, η ισότητα, η εκπαίδευση, η προστασία των θαλασσών και των ωκεανών κτλ. Η κοινότητα Global Citizen αποτελείται από ανθρώπους που αναλαμβάνουν δράση χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα: αναρτήσεις, μηνύματα, καταγγελίες, συγκέντρωση υπογραφών και ψηφοφορίες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Στόχος είναι να προκαλέσουν τους ηγέτες και τους πολίτες να αναλάβουν δράση.

Το 2012 διοργανώθηκε ένα φεστιβάλ: το Global Citizen Festival στο Central Park. Για να πάρει κάποιος εισιτήριο, έπρεπε να αναλάβει δράση, η οποία αντιπροσώπευε το νόμισμα της ανταλλαγής. Οι πιθανές δράσεις ήταν να κινητοποιήσουν ηγέτες ανά τον κόσμο υποστηρίζοντας την ανάγκη για αλλαγή, είτε συντάσσοντας ένα αίτημα, είτε κάνοντας εκκλήσεις, είτε με αναρτήσεις στο twitter. Έκτοτε, κάθε χρόνο διοργανώνονται διάφορα φεστιβάλ με τη συμμετοχή διεθνών καλλιτεχνών, όπως η Beyoncé, οι Coldplay και η Lady Gaga. «Η ιστορία δείχνει ότι όλα τα κινήματα διαμαρτυρίας βασίζονται σε σύμβολα: μπιρκοτάζ, απεργίες, καθιστικές διαμαρτυρίες, σημαίες, τραγούδια. Η συμβολική δράση σε οποιαδήποτε κλίμακα [...] έχει σκοπό να διαταράξει τον καθημερινό μας εφησυχασμό και να αναγκάσει τους ηγέτες να σκεφτούν».

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Θέλετε να έχετε ενεργό συμμετοχή στην κοινότητά σας; Συζητήστε ιδέες για μία έκκληση ή για έναν σκοπό, που πιστεύετε ότι αξίζει να αγωνιστείτε γι' αυτόν.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Vandana Shiva

Γεννημένη στην Ινδία το 1952, η Vandana Shiva είναι οικο-φεμινίστρια ακτιβίστρια που, μέσω της ΜΚΟ Navdanya, υποστηρίζει την προστασία της βιοποικιλότητας και την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας. Χάρη στην αντίδρασή της ενάντια στην κατοχύρωση των σπόρων με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας από μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, διατηρήθηκαν χιλιάδες τοπικά είδη φυτών και σπόροι της Ινδίας, τα οποία φυλάσσονται πλέον σε τράπεζες σπόρων και δίνονται σε αγρότες, που θέλουν να καλλιεργήσουν προϊόντα με μεγαλύτερο σεβασμό για το περιβάλλον και τον πλανήτη.

Εκτός από το έργο της υπέρ της βιολογικής γεωργίας, εξηγεί ότι οι γυναίκες, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην προστασία της φύσης. Αν και είναι αυτές που φροντίζουν τις περισσότερες καλλιεργήσιμες εκτάσεις, συνήθως η γη δεν τους ανήκει, ούτε είναι οικονομικά ανεξάρτητες. Επομένως, πρέπει να προσπαθήσουμε να τις συμπεριλάβουμε στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να τις κάνουμε πιο αυτόνομες.

Σήμερα, η Vandana Shiva συνεχίζει να αγωνίζεται για τον σκοπό της και να υψώνει τη φωνή της για την προστασία της βιοποικιλότητας. Συμμετέχει τακτικά σε διεθνή συνέδρια και κάνει διαδικτυακές ομιλίες με θέμα τη σημασία της επανασύνδεσης των ανθρώπων με τη φύση. Η ίδια έχει πει «Είτε θα έχουμε ένα μέλλον όπου οι γυναίκες θα δείξουν τον δρόμο για να κάνουν οι άνθρωποι ειρήνη με τη Γη, είτε δεν θα έχουμε καθόλου ανθρώπινο μέλλον».

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Αναζητήστε στο Διαδίκτυο έναν σπόρο, που έχει προστατέψει η Vandana Shiva.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Ineza Umuhoza Grace

Η Ineza Umuhoza Grace είναι μια 28χρονη ακτιβίστρια από τη Ρουάντα, η οποία αγωνίζεται για να ακουστούν οι φωνές των πιο ευάλωτων εν όψει της κλιματικής αλλαγής. Επηρεασμένη ως παιδί από μια φυσική καταστροφή, που ανάγκασε την οικογένειά της να μετακομίσει, σήμερα αγωνίζεται για τη συμμετοχή των παιδιών και των γυναικών, που πλήττονται δυσανάλογα από τα κλιματικά φαινόμενα.

Το 2017 ίδρυσε τη ΜΚΟ «The Green Protector», μια ένωση, που έχει ως στόχο την εκπαίδευση μαθητών και μαθητριών δημοτικού σχολείου στην προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, η Ένωση εργάζεται για την αναδάσωση και την καταπολέμηση της ερημοποίησης. Η Ineza Umuhoza Grace είναι, επίσης, συν-ιδρύτρια της «Loss and Damage Youth Coalition», ενός συλλογικού οργάνου, που δημιουργήθηκε το 2020 και συγκεντρώνει σχεδόν 1.000 νέους και νέες από περισσότερες από 70 χώρες σε όλο τον κόσμο στον αγώνα τους για είσπραξη αποζημιώσεων μετά από κλιματικές ζημιές.

Η Ineza Umuhoza Grace, η οποία αναγνωρίζεται ως μία από τις προσωπικότητες με τη μεγαλύτερη επιρροή στην Αφρική σε περιβαλλοντικά θέματα, συμμετέχει στις σημαντικότερες παγκόσμιες συναντήσεις για το κλίμα. Συγκεκριμένα, στην COP 27 διαπραγματεύεται τη δημιουργία ενός ειδικού ταμείου για να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες χώρες να αντιμετωπίσουν τις απώλειες και τις ζημιές. Η ίδια υποστηρίζει ότι «Η ανάληψη δράσης για την κλιματική κρίση δεν πρέπει να θεωρείται πολιτικό ζήτημα. Σημαίνει να συσπειρωθούμε με παγκόσμια αλληλεγγύη, ώστε να μην μείνει κανείς πίσω».

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Αναφέρετε τρεις φυσικές καταστροφές που έχουν γίνει συχνότερες ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Winona LaDuke

Γεννημένη το 1959 στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Winona LaDuke είναι μια ιθαγενής Αμερικανίδα ακτιβίστρια από το έθνος Anishinaabe, γνωστή για το έργο της υπέρ της περιβαλλοντικής δικαιοσύνης και των δικαιωμάτων των ιθαγενών πληθυσμών. Ιδρύτρια της ΜΚΟ White Earth Land Recovery Project, έχει δεσμευτεί για την αποκατάσταση της γης και της πολιτιστικής κυριαρχίας των Anishinaabe στη Μινεσότα. Αγωνίζεται κατά των έργων κατασκευής αγωγών και της εξόρυξης πόρων που απειλούν τα εδάφη των ιθαγενών, και προωθεί βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις, όπως η παραδοσιακή γεωργία και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που αποκαθιστούν τα τοπικά οικοσυστήματα και βελτιώνουν την ανθεκτικότητα των κοινοτήτων.

Εκτός από το περιβαλλοντικό της έργο, η Winona LaDuke υποστηρίζει την επισιτιστική κυριαρχία των αυτοχθόνων πληθυσμών, τονίζοντας τη σημασία των τοπικών συστημάτων διατροφής για την αυτονομία και την ανθεκτικότητά τους. Τονίζει ότι οι γυναίκες ιθαγενείς, οι οποίες συχνά βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της προστασίας της γης και των παραδόσεων, πρέπει να περιλαμβάνονται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και να υποστηρίζονται για την ενίσχυση της οικονομικής τους ανεξαρτησίας. Για τον σκοπό αυτό, ίδρυσε το Indigenous Women's Network, για να προβάλει περισσότερο τις γυναίκες ιθαγενείς.

Σήμερα, η Winona LaDuke συνεχίζει να αγωνίζεται για την προστασία των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών, το περιβάλλον και την κοινωνική δικαιοσύνη.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Προσδιορίστε τρεις άλλους αυτόχθονες λαούς που υφίστανται τις συνέπειες της εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Francisco Vera

Ο Francisco Vera, γεννημένος το 2009 στην Κολομβία, είναι ένας νεαρός ακτιβιστής για το περιβάλλον, που ίδρυσε την οργάνωση «Guardians for Life» σε ηλικία εννέα ετών. Το κίνημα αυτό, το οποίο συγκεντρώνει περισσότερα από 400 παιδιά και εφήβους από διάφορες χώρες της Λατινικής Αμερικής, αγωνίζεται για την ευαισθητοποίηση των νέων σε θέματα περιβάλλοντος και την ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων για το κλίμα. Τα μέλη του κινήματος, κυρίως στην Κολομβία, συνεργάζονται για την προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον πολιτικών και ενθαρρύνουν τους νέους να συμμετέχουν ενεργά σε συγκεκριμένες δράσεις για τον πλανήτη.

Ο Francisco τράβηξε γρήγορα την προσοχή χάρη στη δέσμευσή του για την προάσπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων, οργανώνοντας εκστρατείες ευαισθητοποίησης και μιλώντας σε εθνικά και διεθνή φόρουμ. Την παραμονή της COP26, ξεκίνησε ένα ταχύρρυθμο μάθημα για το κλίμα για μερικά παιδιά, ενθαρρύνοντάς τα να γράψουν επιστολές στους παγκόσμιους ηγέτες κάνοντας έκκληση για φιλόδοξες πολιτικές δράσης για το κλίμα. Οι επιστολές αυτές παραδόθηκαν στη UNICEF κατά τη διάσκεψη, αναδεικνύοντας τη σημασία της συμμετοχής των νέων στις συζητήσεις για το κλίμα.

Σήμερα, ο Francisco συνεχίζει με αποφασιστικότητα τις δράσεις του, εμπνέοντας τους νέους σε όλη τη Λατινική Αμερική να συμμετέχουν ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος και στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Γράψτε μια σύντομη επιστολή για να προβληματίσετε τα κράτη σχετικά με τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής για τους νέους και τις νέες.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΚΑΡΤΕΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΤΙΒΙΣΤΡΙΩΝ

Yero Sarr

Γεννημένος το 1992 στη Σενεγάλη, ο Yero Sarr είναι ένας νεαρός ακτιβιστής για το περιβάλλον, αναγνωρισμένος για το ρόλο του ως συν-ιδρυτής του κινήματος «Fridays for Future» στη Σενεγάλη. Από την ηλικία των 16 ετών άρχισε να συμμετέχει στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής, με κίνητρο την ανησυχία του για το μέλλον των νέων απέναντι στις περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Ο Yero Sarr είναι, επίσης, συν-ιδρυτής του Act on Sahel και μέλος του Young Afro Climate Warrior, όπου προασπίζεται λύσεις για τις καταστροφικές επιπτώσεις της βιομηχανικής αλιείας στις κοινότητες της Δυτικής Αφρικής. Η ικανότητά του να κινητοποιεί τη νεολαία για να συμμετέχει σε συλλογικές δράσεις είναι ένα από τα σημαντικότερα προτερήματά του, το οποίο αντικατοπτρίζεται στο έργο του με διάφορες περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Σήμερα είναι Αντιπρόεδρος του Πανεπιστημίου Junior Chamber International «Dakar Espoir», όπου ηγείται πρωτοβουλιών για την οικοδόμηση της ανθεκτικότητας της κοινότητας και την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Χάρη στην αφοσίωσή του έχει αναγνωριστεί από το Forbes Africa και την Greenpeace International ως ένας από τους πιο επιδραστικούς νέους Αφρικανούς στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής.

Συνεχίζει να παρουσιάζει καινοτόμες οπτικές και πρακτικές λύσεις σε παγκόσμια συνέδρια, επιβεβαιώνοντας τον ρόλο του ως αναδυόμενου ηγέτη στην κλιματική αλλαγή στην Αφρική.

ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Κάντε μία έρευνα για το «Μεγάλο Πράσινο Τείχος» (Great Green Wall) και προσδιορίστε δύο δυνατά του σημεία.

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 9

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να διακρίνουν τα έμφυλα στερεότυπα σε διάφορα περιβάλλοντα
- Να προβληματιστούν πάνω στις αιτίες που δημιουργούν διακρίσεις με βάση το φύλο
- Να αναστοχαστούν πάνω στην διαθεματικότητα (intersectionality) και στις σχέσεις εξουσίας ή καταπίεσης που πιθανά δημιουργεί

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το σχέδιο μαθήματος διερευνά τις πιθανές διακρίσεις και καταπίεσεις με βάση το φύλο στα διάφορα κοινωνικά περιβάλλοντα.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μία αίθουσα ή ένας εξωτερικός χώρος

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο εργασίας 1

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Διαθεματικότητα (intersectionality)
- Κοινωνική δικαιοσύνη
- Εμβάθυνση στην έμφυλη διάσταση της δικαιοσύνης

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και δικαιοσύνη των φύλων
- Ταυτότητα, διαφορετικότητα και διαθεματικότητα
- Ανθρώπινα δικαιώματα

Αξίες και Στάσεις:

- Αίσθηση ταυτότητας, αυτοεκτίμηση και εκτίμηση της διαφορετικότητας
- Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, φροντίδα και κοινότητα
- Σεβασμός στους ανθρώπους και στα ανθρώπινα δικαιώματα

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εκτυπώστε το Φύλλο εργασίας 1 για κάθε υπό-ομάδα, που θα δημιουργήσετε.

Μπορείτε να προετοιμαστείτε καλύτερα γι' αυτή τη δραστηριότητα, διαβάζοντας την Ενότητα 2 του Οδηγού.

ΒΗΜΑ 1

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Χωρίστε την ομάδα σε μικρότερες των 4-5 ατόμων, μοιράστε σε κάθε μια ένα αντίγραφο του Φύλλου εργασίας 1 και εξηγήστε ότι θα πρέπει να επιλέξουν έως 2 κοινωνικά περιβάλλοντα από την λίστα.

Έπειτα θα πρέπει να εξετάσουν το πώς τα άτομα αντιμετωπίζονται με βάση το φύλο και αν υπάρχουν και ποιες διακρίσεις στη μεταχείριση.

Εάν το κρίνετε σκόπιμο, μπορείτε να προσθέσετε και άλλα περιβάλλοντα.

ΒΗΜΑ 2

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ΛΕΠΤΑ

Αφού οι ομάδες διαβάσουν το φύλλο εργασίας 1, προτείνετε στα μέλη να μοιραστούν πιθανές εμπειρίες τους, ή άλλες μαρτυρίες, που γνωρίζουν. Εάν υπάρχει χρόνος και διαθέσιμος εξοπλισμός, μπορούν να αναζητήσουν σχετικά στοιχεία στο διαδίκτυο ώστε να ανταλλάξουν απόψεις και ιδέες για το τι πιθανά θα βελτιώνει την κατάσταση. Εξηγήστε, τέλος, ότι τα ερωτήματα στο φύλλο εργασίας θέτονται περισσότερο για να αποτελέσουν ένα πεδίο συζήτησης και προβληματισμού.

Βοηθήστε τις ομάδες, εάν το κρίνετε σκόπιμο, όταν συζητάνε το θέμα της αντιμετώπισης, να σκεφτούν ιδέες γύρω από την ενδυνάμωση των κοριτσιών/γυναικών, τον επαναπροσδιορισμό των αντιλήψεων για τον ανδρισμό, το θάρρος των πολιτών, το νομικό πλαίσιο, τις πράξεις αλληλεγγύης, την πολιτική ευθύνη κτλ. Αν προκύψουν απόψεις - ιδέες που επιρρίπτουν ευθύνες έμμεσες ή άμεσες στα κορίτσια ή τις γυναίκες, ενθαρρύνετε μια συζήτηση γύρω από το θέμα ότι ένα θύμα διακρίσεων δεν ευθύνεται ποτέ γι' αυτές.

ΒΗΜΑ 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 5 ΛΕΠΤΑ

Οι ομάδες στην ολομέλεια μοιράζονται με την σειρά τα όσα συζήτησαν στις υπό- ομάδες τους. Ενθαρρύνετε τη συνέχιση της κουβέντας ενδεικτικά με τις παρακατω ερωτήσεις:

- Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι επιπτώσεις σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο όταν οι γυναίκες και τα κορίτσια βιώνουν διακρίσεις;
- Ποια άλλα στοιχεία της προσωπικότητας ενός ατόμου πιθανά να «ευθύνονται» για μια διαφορετική μεταχείριση;
- Κατά πόσο πιστεύετε ότι η διαθεματικότητα (intersectionality), οι πτυχές δηλαδή, της ταυτότητας του κάθε ατόμου δημιουργεί σχέσης εξουσίας και ποιες πιστεύετε ότι είναι αυτές;
- Κατά πόσο πιστεύετε ότι η δικαιοσύνη με βάση τη διάσταση του φύλου είναι ένα θέμα που αφορά και ενδιαφέρει μόνο τα κορίτσια και τις γυναίκες;
- Πώς φαντάζεστε μια κοινωνία χωρίς έμφυλα στερεότυπα;

Το σχέδιο μαθήματος είναι εμπνευσμένο από HEADS UP, ένα βοήθημα για εκπαιδευτικούς γύρω από την διαπαιδαγώγηση σε παγκόσμια ηθικά ζητήματα (βλ.: <https://www.mmu.ac.uk/research/projects/teaching-sustainable-development>).

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Διαλέξτε 2 από τα παρακάτω περιβάλλοντα και εξετάστε τις πιθανές μορφές διακρίσεις, διαφορετικής δηλαδή, μεταχείρισης των ατόμων με βάση το φύλο:

- > Στο σχολείο
- > Στη δουλειά
- > Σε δημόσιους χώρους
(π.χ. δρόμους, πάρκα, καταστήματα, στάσεις λεωφορείων κ.λπ.)
- > Σε αθλήματα
- > Στις τέχνες
- > Κατά τη διάρκεια εθελοντικών δραστηριοτήτων
- > Κατά τη συμμετοχή σε ομάδες νέων

Ακολουθούν ορισμένα ερωτήματα, που μπορούν να καθοδηγήσουν τη συζήτησή σας:

- Υπάρχουν διακρίσεις στη μεταχείριση και ποιες είναι αυτές;
- Εντοπίσατε διακρίσεις, οι οποίες δεν είναι και τόσο «ορατές»;
- Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι αιτίες αυτών των διακρίσεων;
- Πώς θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε την κατάσταση;

Βασικό Σχέδιο Μαθήματος Νο 10

ΕΞΕΡΕΥΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΟΙΚΟΦΕΜΙΝΙΣΜΟ: ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΣΤΟΧΟΙ

- Να σκεφτούν με κριτικό πνεύμα τη σχέση μεταξύ φύλου, φύσης και κοινωνικής δικαιοσύνης συγκρίνοντας και αντιπαραβάλλοντας παραδείγματα από την πραγματική ζωή
- Να προβληματιστούν σχετικά με την αλληλεξάρτηση και αλληλοσυσχέτιση μεταξύ κλιματικής δικαιοσύνης και δικαιοσύνης των φύλων
- Να συζητήσουν τα σύγχρονα κινήματα για τον κλίμα και να προβληματιστούν σχετικά με την εξέλιξή τους από το παρελθόν έως σήμερα

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η δραστηριότητα επιχειρεί μία πρώτη προσέγγιση του όρου Οικοφεμινισμός και των κινήματων για το κλίμα, αναδεικνύοντας τις πολιτισμικές διαφορές, που υπάρχουν στη στάση απέναντι στο κλίμα. Προσφέρει βασικές πληροφορίες και προτείνει μια έρευνα στο διαδίκτυο για τον κλιματικό ακτιβισμό.

ΗΛΙΚΙΑ 14+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45 λεπτά

ΧΩΡΟΣ

Μια αίθουσα ή ένας ανοιχτός χώρος

ΥΛΙΚΑ

- Φύλλο Εργασίας 1
- Φύλλο εργασίας 2
- Ένας πίνακας ή ένα χαρτί του μέτρου
- Στυλό ή μαρκαδόροι

Προαιρετικά

- Μια ηλεκτρονική συσκευή για αναζήτηση στο διαδίκτυο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

- Ευαισθητοποίηση για το κλίμα
- Οικοφεμινισμός

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ

Γνώσεις και Κατανόηση:

- Κλίμα, δικαιοσύνη και περιβάλλον
- Κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και δικαιοσύνη των φύλων
- Ταυτότητα, διαφορετικότητα και διαθεματικότητα
- Παγκοσμιοποίηση και αλληλεξάρτηση

Αξίες και Στάσεις:

- Αίσθηση ταυτότητας, αυτοεκτίμηση και εκτίμηση της διαφορετικότητας
- Δέσμευση για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, φροντίδα και κοινότητα
- Σεβασμός για τους ανθρώπους και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Ενεργός συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης

Δεξιότητες:

- Κριτική, ανεξάρτητη και δημιουργική σκέψη
- Ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη
- Αυτογνωσία και αναστοχασμός

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Μπορείτε να προετοιμαστείτε καλύτερα για αυτή τη δραστηριότητα διαβάζοντας την **Ενότητα 2** του οδηγού, που καλύπτει το θέμα του οικοφεμινισμού και του κινήματος Chipko.

Βασικές πληροφορίες:

Ο οικοφεμινισμός αποτελείται από 2 διαφορετικές ιδεολογίες ουσιακρατική και κονστρουκτιβιστική, οι οποίες είναι εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους. Φυσικά, και δεν είναι πεποίθησή του ότι «οι γυναίκες θα σώσουν το κλίμα», ούτε ότι «οι γυναίκες είναι πιο κοντά στη φύση» ή ότι «οι γυναίκες είναι εκ φύσεως αυτές που παρέχουν φροντίδα», καθώς αυτές οι στερεοτυπικές αντιλήψεις ενισχύουν περαιτέρω τις πατριαρχικές νόρμες. Ως εκ τούτου, είναι σημαντική μια ισορροπημένη άποψη του οικο-φεμινισμού, η οποία να αναδεικνύει τον αντίκτυπο των γυναικών στην προάσπιση των κλιματικών προτεραιοτήτων, διακηρύσσοντας παράλληλα ότι οικο-φεμινισμός σημαίνει πως όλα τα φύλα πρέπει να επιδείξουν την ίδια δέσμευση και να κάνουν θυσίες για την προστασία του κλίματος. Ένα καλό σύγχρονο παράδειγμα είναι η Greta Thunberg, μια νεαρή ακτιβίστρια για το κλίμα.

Ένα από τα κυριότερα συμπεράσματα από τον οικοφεμινισμό είναι ότι η πατριαρχία (εκμετάλλευση των γυναικών) και η εξάντληση των πόρων και του κλίματος (εκμετάλλευση της φύσης) συνδέονται μεταξύ τους.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να δοθεί η δυνατότητα σε όλα τα φύλα να γίνουν υπερασπιστές του κλίματος και να είναι πιο ισορροπημένη η αναλογία καθώς σήμερα υπάρχουν περισσότερες γυναίκες ακτιβίστριες και περισσότεροι άνδρες σε ηγετικούς ρόλους. Όλα τα φύλα μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη κλιματικής δικαιοσύνης και δικαιοσύνης μεταξύ των φύλων, όπως και στην αποδόμηση των πατριαρχικών προτύπων και αξιών.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ΛΕΠΤΑ

Θέστε στην ομάδα τα παρακάτω ερωτήματα και ξεκινήστε έτσι μια κουβέντα για τον οικοφεμινισμό.

- Έχετε ξανακούσει τον όρο «οικοφεμινισμός»; Τι σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε τον όρο «οικοφεμινισμός»; Σε τι νομίζετε ότι αναφέρεται;
- Πιστεύετε ότι οι γυναίκες είναι πιο κοντά στη φύση από τους άνδρες;
- Πιστεύετε ότι το ίδιο μπορεί να ισχύει σε διαφορετικούς πολιτισμούς;
- Πόσο εξοικειωμένοι και εξοικειωμένες νιώθετε να χρησιμοποιείτε τον όρο οικο-φεμινισμό;

ΒΗΜΑ 1

ΒΗΜΑ 2

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ΛΕΠΤΑ

Διαβάστε εσείς ή κάποιο μέλος της ομάδας στην ολομέλεια «Η Αποδόμηση του όρου «οικοφεμινισμός» η ιστορία της Amrita Devi και του κινήματος Chipko (φύλλο εργασίας 1).

Στη συνέχεια, ξεκινήστε μία συζήτηση ενδεικτικά με τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι παρακίνησε την Amrita Devi και τις γυναίκες του κινήματος Chipko να αναλάβουν δράση;
- Πώς η ιστορία τους αμφισβητεί τις παραδοσιακές αντιλήψεις για το φύλο και τη φύση;
- Γνωρίζετε άλλα παρόμοια κινήματα;
- Τι καλές πρακτικές μπορούμε να υιοθετήσουμε από το κίνημα Chipko για τον σύγχρονο περιβαλλοντικό ακτιβισμό;

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ΛΕΠΤΑ

Σε περίπτωση που η ομάδα αναφέρει άλλα κινήματα, κάντε μία συζήτηση γύρω από τις ομοιότητες και τις διαφορές.

Σε διαφορετική περίπτωση δώστε να μελετήσουν τα παραδείγματα του φύλλου εργασίας 2.

Εξετάζοντας και τα δύο παραδείγματα, της Greta και από το φύλλο εργασίας 2, ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να συζητήσουν τις γενικές ομοιότητες και τις διαφορές αξιοποιώντας τις παρακάτω ερωτήσεις, ενδεικτικά:

- Πιστεύετε ότι η Greta εμπνεύστηκε από το Κίνημα Chipko;
- Ποιο πιστεύετε ότι ήταν το σημαντικότερο στοιχείο που διαφοροποιεί την Greta από το Κίνημα Chipko;
- Πώς το έργο του Bill McKibben αμφισβητεί τις παραδοσιακές αντιλήψεις για το φύλο και τον περιβαλλοντικό ακτιβισμό;
- Τι ομοιότητες έχουν μεταξύ τους τα κινήματα για το κλίμα;
- Πώς μπορεί το έργο του Bill McKibben και της Greta Thunberg να εμπνεύσει τους νέους να αναλάβουν δράση στις κοινότητές τους;
- Συνεχίστε την συζήτηση για τον οικοφεμινισμό, θέτοντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:
- Κατά πόσο πιστεύετε ότι υπάρχει σύνδεση μεταξύ του φύλου και των περιβαλλοντικών ζητημάτων και με ποιο τρόπο;
- Κατά πόσο θα θέλατε να συμμετάσχετε σε ένα κίνημα για το κλίμα; Για ποιο λόγο;
- Τι άλλο θα μπορούσατε να κάνετε, εκτός από το να συμμετάσχετε σε ένα κίνημα;
- Λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές πολιτισμικές απόψεις, ποιες πτυχές της ταυτότητας ενός ατόμου (όπως η ηλικία, η θρησκεία, το πολιτισμικό υπόβαθρο, οι ικανότητες, η εκπαίδευση, η ταυτότητα φύλου, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η οικογενειακή κατάσταση, το περιβάλλον διαβίωσης ή ο τόπος κατοικίας κ.λπ.) επηρεάζουν τη θέση του και την θέση εξουσίας ή καταπίεσης στην κοινωνία; Πώς τη σχέση του με την φύση;

Μοιραστείτε με την ομάδα ιστότοπους, που προβάλλουν ειδήσεις σχετικά με το κλίμα και το φύλο, όπως οι globalcitizen.org και unwomen.org.

ΒΗΜΑ 3

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΟΙΚΟΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Ο ΟΡΟΣ ΟΙΚΟΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Ο όρος οικοφεμινισμός εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1974, στο βιβλίο *Le Feminisme ou la Mort* (Φεμινισμός ή θάνατος) της Françoise D'Éauboune, το οποίο έδειξε ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της καταστροφής της φύσης, του υπερπληθυσμού και της ανδρικής κυριαρχίας. Ο οικοφεμινισμός είναι ουσιαστικά ένα κίνημα που συνδέει την καταπίεση των γυναικών με την εκμετάλλευση του περιβάλλοντος, υποστηρίζοντας την κοινωνική και οικολογική δικαιοσύνη μέσω της αμφισβήτησης των πατριαρχικών δομών.

Ο οικοφεμινισμός ήταν ανέκαθεν ένα κοινό ακτιβιστικό και ακαδημαϊκό κίνημα και κατά συνέπεια οι οικοφεμινίστριες έχουν ασχοληθεί με κρίσιμα ζητήματα όπως τα τοξικά απόβλητα, τα δικαιώματα των ζώων, η αποψίλωση των δασών ή τη γεωργική ανάπτυξη. Στις αρχές του 21ου αιώνα παρατηρήθηκε μια οπισθοδρόμηση του λεγόμενου κλασικού οικοφεμινισμού. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια αναβιώνει με νέες προτάσεις που είναι περισσότερο συμπεριληπτικές παρά αποκλειστικές.

Υπό αυτή την έννοια, η Yayo Herrero (2016) προτείνει να διακρίνουμε δύο βασικά οικοφεμινιστικά ρεύματα. Το πρώτο είναι ο κλασικός ή ουσιοκρατικός οικοφεμινισμός που αντιλαμβάνεται ότι οι γυναίκες είναι πιο κοντά στη φύση και τείνουν να την συντηρούν επειδή είναι σε θέση να γεννούν, να θηλάζουν και να έχουν έμμηνο ρύση. Το δεύτερο είναι ο κονστρουκτιβιστικός οικοφεμινισμός που υποστηρίζει ότι ο παραδοσιακός καταμερισμός της εργασίας με κριτήριο το φύλο και η κατανομή της εξουσίας και της ιδιοκτησίας στις πατριαρχικές κοινωνίες καθιστούν τη σχέση μεταξύ γυναικών και φύσης πιο στενή και, επομένως, η ιδιαίτερη οικολογική τους συνείδηση είναι κοινωνικό κατασκεύασμα. Έτσι, σε πολλούς πολιτισμούς οι γυναίκες είναι υπεύθυνες για την προστασία της φύσης, όχι λόγω γενετικής προδιάθεσης ή προτίμησης, αλλά επειδή πρέπει να ασχοληθούν με την προμήθεια ενέργειας και υλικών, εξασφαλίζοντας τις συνθήκες διαβίωσης.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 - ΟΙΚΟΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ AMRITA DEVI

Η Amrita Devi ήταν μια γυναίκα Bishnoi από την πολιτεία Ρατζαστάν της Ινδίας, η οποία έζησε τον 18ο αιώνα. Το 1730, κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Μαχαραγιά Abhai Singh του Marwar, έφτασε στο χωριό της μια ομάδα ανδρών με σκοπό να κόψει τα δέντρα στο δάσος Khejarli. Τα δέντρα επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν ως πρώτη ύλη για την κατασκευή ενός νέου παλατιού. Η Amrita Devi και οι γυναίκες του χωριού της, όμως, γνώριζαν τη ζωτική σημασία των δέντρων για την επιβίωσή τους. Το δάσος Khejarli δεν ήταν μόνο πηγή βιοπορισμού αλλά και ιερό άλσος βαθιά ριζωμένο στις πολιτιστικές και πνευματικές τους πεποιθήσεις.

Η Amrita Devi, μαζί με τις τρεις κόρες της, αντιμετώπισε με θάρρος τους υλοτόμους και τους παρακάλεσε να λυπηθούν τα δέντρα. Όταν οι εκκλήσεις τους έπεσαν στο κενό, η Amrita Devi και οι κόρες της κατέφυγαν στην υπέρτατη πράξη προκλητικότητας. Αγκάλιασαν τα δέντρα και δήλωσαν ότι θα προτιμούσαν να θυσιάσουν τη ζωή τους παρά να επιτρέψουν την κοπή των δέντρων. Βλέποντας την ακλόνητη αποφασιστικότητα αυτών των γυναικών, οι υλοτόμοι συγκινήθηκαν και επέλεξαν να αφήσουν τα δέντρα, αρνούμενοι να εκτελέσουν τις εντολές που τους είχαν δοθεί.

Η θυσία της Amrita Devi και των θυγατέρων της πυροδότησε ένα κύμα αντίστασης μεταξύ της κοινότητας Bishnoi και όχι μόνο. Το γεγονός έγινε σύμβολο του ακτιβισμού απλών πολιτών για το περιβάλλον και ενέπνευσε το κίνημα Chipko, το οποίο εμφανίστηκε τη δεκαετία του 1970. Ο όρος «Chipko» μεταφράζεται «αγκαλιάζω» και αντικατοπτρίζει τη μη βίαιη τακτική διαμαρτυρίας του αγκαλιάσματος των δέντρων για να αποτραπεί η καταστροφή τους.

Το κίνημα Chipko, με επικεφαλής κυρίως γυναίκες σε αγροτικές κοινότητες, είχε ως στόχο την προστασία των δασών από την εμπορική υλοτομία και την προώθηση βιώσιμων περιβαλλοντικών πρακτικών. Οι γυναίκες διαδραμάτισαν κεντρικό ρόλο στο κίνημα, μια και ήταν αυτές που γνώριζαν καλά τη γη και είχαν την ευθύνη της φροντίδας μέσα στις οικογένειες και τις κοινότητές τους. Το κίνημα αμφισβήτησε τις πατριαρχικές δομές και ανέδειξε τη διασύνδεση του φύλου, της οικολογίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η θαρραλέα πράξη της Amrita Devi και το κίνημα Chipko που ακολούθησε αποτελούν μια ισχυρή υπενθύμιση του ζωτικού ρόλου που έπαιξαν και συνεχίζουν να παίζουν οι γυναίκες στις προσπάθειες προστασίας του περιβάλλοντος. Ο ακτιβισμός τους υπερβαίνει την απλή περιβαλλοντολογία, ενσαρκώνοντας ένα φεμινιστικό ήθος, που δίνει έμφαση στη διασύνδεση μεταξύ ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ισότητας των φύλων και οικολογικής βιωσιμότητας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1: Greta Thunberg

- Η Greta Thunberg, μια 15χρονη τότε Σουηδέζα ακτιβίστρια για το κλίμα, ξεκίνησε μια ατομική διαμαρτυρία τον Αύγουστο του 2018, καθισμένη έξω από το σουηδικό κοινοβούλιο με μια πινακίδα που έγραφε «Σχολική απεργία για το κλίμα».
- Οι ενέργειές της ενέπνευσαν γρήγορα μαθητές και μαθήτριες σε όλο τον κόσμο να την ακολουθήσουν, οδηγώντας στη δημιουργία του παγκόσμιου κινήματος Fridays for Future.
- Όπως και το κίνημα Chipko, του οποίου ηγήθηκαν κυρίως γυναίκες, το Fridays for Future διακρίνεται για την ισχυρή ηγεσία των νέων ατόμων και των γυναικών.
- Και τα δύο κινήματα δίνουν έμφαση στη δύναμη του ακτιβισμού των απλών πολιτών και τη σημασία της μη βίαιης διαμαρτυρίας. Οι σχολικές απεργίες της Greta έχουν τραβήξει την προσοχή στον επείγοντα χαρακτήρα της κλιματικής κρίσης, με παρόμοιο τρόπο όπως το κίνημα Chipko ανέδειξε την ανάγκη προστασίας των τοπικών δασών.
- Το Fridays for Future έχει κινητοποιήσει εκατομμύρια νέους και νέες παγκοσμίως να απαιτήσουν δράση για την κλιματική αλλαγή, όπως το κίνημα Chipko ενέπνευσε ένα κύμα περιβαλλοντικής συνείδησης και ακτιβισμού.
- Τώρα η Greta είναι ακτιβίστρια για το κλίμα και πολιτική ακτιβίστρια γνωστή σε όλο τον κόσμο.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2: Bill McKibben

- Ο Bill McKibben είναι περιβαλλοντολόγος, συγγραφέας και ιδρυτής του 350.org, ενός παγκόσμιου κινήματος πολιτών για το κλίμα.
- Το έργο του McKibben αναδεικνύει τη διασύνδεση μεταξύ κλιματικής αλλαγής και κοινωνικής δικαιοσύνης, εστιάζοντας στο πώς οι περιθωριοποιημένες κοινότητες πλήττονται δυσανάλογα από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.
- Ο αγώνας του δίνει έμφαση στη σημασία της συμμετοχής των ανδρών στον περιβαλλοντικό ακτιβισμό, αμφισβητώντας τους παραδοσιακούς ρόλους των φύλων και προωθώντας μια πιο συμπεριληπτική προσέγγιση του οικοφεμινισμού.
- Προβάλλει τη διασπορά της ισχύος - τόσο της κυριολεκτικής ισχύος με την οποία λειτουργούν τα σπίτια, τα οχήματα, τα αγροκτήματα και τα εργοστάσιά μας, όσο και της πολιτικής ισχύος (υποστηρίζει ότι και οι δύο ενοποιούνται στις εταιρείες), καθώς και το πού πρέπει να εναποθέσουμε τις ελπίδες μας: σε ένα αποκεντρωμένο, λαϊκό, νεανικό παγκόσμιο κίνημα για το κλίμα.
- Υποστηρίζει την απόσυρση των επενδύσεων στα ορυκτά καύσιμα, προτρέποντας ιδρύματα όπως πανεπιστήμια, συνταξιοδοτικά ταμεία και εκκλησίες να αποσύρουν τις επενδύσεις τους από εταιρείες ορυκτών καυσίμων.
- Μέσω του 350.org, έχει βοηθήσει στην οργάνωση χιλιάδων συγκεντρώσεων και εκδηλώσεων για το κλίμα σε όλο τον κόσμο, ενισχύοντας το αίσθημα της παγκόσμιας αλληλεγγύης και της συλλογικής δράσης κατά της κλιματικής αλλαγής.
- Ο McKibben συνεργάζεται με ευρύ φάσμα ακτιβιστών, όπως με ιθαγενείς ηγέτες, αγρότες και νέους, για να προωθήσει μια ολιστική και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση της κλιματικής δικαιοσύνης.

ΦΡΟΝΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ ΜΑΣ

ΕΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Regione Toscana

L_nz

anthro polis

act:onaid

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

